

SOCIÁLNA POLITIKA A ZAMESTNANOSŤ

mesačník Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny a Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Téma mesiaca

▶ **Deti, škola, rodina**

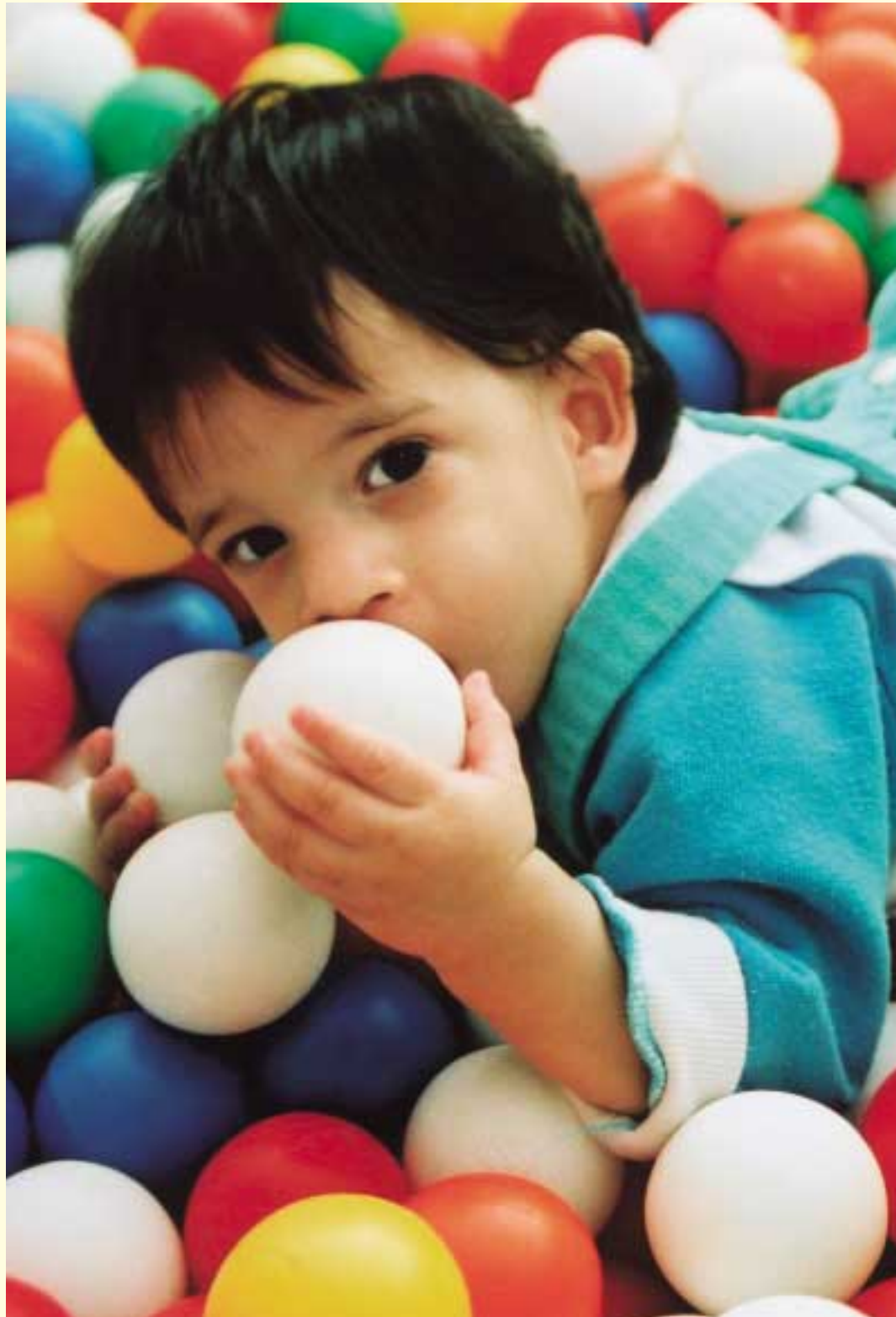
Z obsahu

▶ **Športový deň pre deti
s ťažkým zdravotným
postihnutím**

▶ **Poskytovanie
zdravotných výkonov
na účely sociálnej
pomoci**

▶ **Rozhovor s ministrom
Ľudovítom Kaníkom**

▶ **Fejtón – Vôňa
gaštanov**

SEPTEMBER 2005

Chceme byť bližšie k občanovi

Keď sa povie úrad práce, mnohým príde na um miesto, kde sa evidujú nezamestnaní, kde musia dlho čakať na chodbách, tiež zvyky štátnej inštitúcie, ktorej sa nezamestnaný obáva a bežní občania sa jej radšej vyhýbajú. Náš úrad okrem zmeny názvu z Úradu práce na Úrad práce, sociálnych

vecí a rodiny v Senici prešiel aj radikálnymi zmenami v odboroch služieb zamestnanosti, sociálnych vecí a rodiny a prebral kompetencie bývalého okresného úradu v oblasti sociálnych vecí.

Od môjho nástupu na pozíciu riaditeľky úradu v máji 2004 je snahou všetkých zamestnancov realizovať pozitívne zmeny smerom k skvalitneniu spolupráce s fyzickými i právnickými osobami. Ako prvé sme zaviedli úradné hodiny

počas každého pracovného dňa v týždni. Z vlastnej skúsenosti viem, že nič nie je horšie ako prísť na úrad so strachom, že si vás nikto nevypočuje. Pomerne náročné bolo zosúladiť plynulý chod štyroch pracovísk v Senici, Šaštíne-Strážoch, Holíči a Skalici, ktoré patria pod našu inštitúciu. V pôsobnosti ÚPSVR v Senici je okres Senica a okres Skalica, ktoré patria na Slovensku medzi ekonomicky silnejšie. Obidva okresy sa radia k prihraničným regiónom: Senica na západe hraničí s Rakúskom, v katastrálnom území Kúty s Českom, Skalica vymedzuje hranicu s Českou republikou, čo pozitívne ovplyvňuje zamestnanosť.

Zmena, ktorá nastala od roku 2004 v legislatíve, pomáha ľuďom lepšie sa v nových zákonoch orientovať. Sú bližšie občanovi ako v minulosti, umožňujú mu celé spektrum finančných podpôr. Kladieme dôraz na to, aby sme presvedčili klientov, že náš úrad nie je len o „pečiatkovaní“ papierov – sme tu pre ľudí, aby sme im pomohli a poradili v hľadaní zamestnania, vzdelávaní, finančnej výpomoci v hmotnej núdzi, ale aj začlenení sa telesne a duševne hendikepovaného jedinca do spoločnosti.

Odbor sociálnych vecí a rodiny na našom úrade je nositeľom úloh v oblasti rodinnej a sociálnej politiky. A tu sa chcem zastaviť v súvislosti so začiatkom nového školského roka. Myslím si, že k výchove detí nestačí iba rodinné zázemie, porozumenie a láska, ale tiež hmotné zabezpečenie. S príchodom školského roka deti potrebujú základné vybavenie do školy a nie všetky rodiny sú v tomto smere sebestačné, čo ma ako rodiča veľmi bolí. Náš ÚPSVaR prostredníctvom rôznych peňažných príspevkov pomáha týmto rodinám prekonať nepriaznivú finančnú a sociálnu situáciu.

V súčasnosti je problém s narastajúcou kriminalitou. Veľmi pozitívne sa nám osvedčila spolupráca so školami prostredníctvom oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktoré poskytuje poradenstvo v prevencii proti negatívnym sociálnym javom, ako sú drogy na školách, problémové správanie či záškoláctvo.

Cielom ÚPSVaR v Senici je vytvárať priestor pre riešenie sociálnych problémov a aspektov, ktoré ich ovplyvňujú. Rodina prechádza procesom vývoja a jej potreby sú odrazom nových životných udalostí a okolností. Snahou našich zamestnancov je, aby občan, ktorý potrebuje akúkoľvek pomoc, vedel, že na našom úrade ju nájde. 24 hodín denne funguje linka prvého kontaktu na č. 0905 731 675 v Skalici a v Senici 0915 757 252, na ktorú sa môžu obrátiť ľudia s problémami, s ktorými si nevedia sami poradiť. Pripravený je tím odborníkov, ktorí vedia a chcú byť „skutočným sprievodcom sociálnym svetom občana.“

*Ing. Mária Fábiková,
riaditeľka ÚPSVR v Senici*

Obsah čísla 9/2005

- ▶ **Komunikácia otvára dvere novým možnostiam** 3
- ▶ **Výchovno-rekreačný tábor pre deti** 3-4
- ▶ **Realizácia Detského tábora 2005** 5
- ▶ **Športový deň pre deti s ťažkým zdravotným postihnutím** 6-8
- ▶ **Rozhovor s ministrom Ľudovítom Kaníkom** 9-11
- ▶ **Poskytovanie zdravotných výkonov na účely sociálnej pomoci** 12
- ▶ **Národný projekt Transformácia existujúcich zariadení sociálnych služieb** 13
- ▶ **Vývoj miery nezamestnanosti v auguste** 14
- ▶ **Výročná konferencia EURES-T o cezhraničných partnerstvách** 15
- ▶ **Krátke správy** 16-17
- ▶ **Pracovné ponuky v EÚ** 18
- ▶ **Poradňa** 19-20
- ▶ **Križovka** 21
- ▶ **Fejtón – Vôňa gaštanov** 22
- ▶ **Fotoobjektívom** 15
- ▶ **Poradie podľa evidovanej miery nezamestnanosti v SR** 16

Sociálna politika a zamestnanosť

Vydáva Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v náklade 10 000 ks. Nepredajné.

Redakčná rada

PhDr. Rudolf Sokol – predseda
Mgr. Martin Danko – podpredseda
Mgr. Katarína Belická – šéfredaktorka
Mgr. Peter Húska, Ing. Tatiana Matejovičová,
Ing. Ildikó Polačeková, Ing. Pavel Veverka,
Igor Kňazovický

Redakcia

Vazovova 7/A, 811 07 Bratislava
Tel.: 02/5729 1326
E-mail: spz@upsvar.sk

Šéfredaktorka

Mgr. Katarína Belická
Tel.: 02/5933 0511, Fax: 02/5441 0440

Foto na obálke: Ján Kuchta

Foto: archív redakcie

Jazyková úprava, layout a tlač: public promotion, s. r. o.

Supervisor: Mgr. Štefan Berdis

Reg. číslo: 3197/2004, **ISSN:** 1336 5053

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Senici, odbor sociálnych vecí a rodiny, v spolupráci s Vyšším územným celkom Trnava, pokračuje od roku 1994 v priamej realizácii detských táborov formou rekreačno-výchovného pobytu. V roku 2005 sme zorganizovali tábor pre 60 detí z okresov Senica a Skalica, a to: z náhradnej rodinnej starostlivosti – 27 detí, s ťažkým zdravotným postihnutím – 15 detí, so začínajúcimi poruchami správania – 18 detí.

Výchovno – rekreačný tábor pre deti

Táborák a opekanie špekáčikov

|| Tábor sa uskutočnil v rekreačnom stredisku SKALIČAN v Zlatníckej doline pri Skalici v termíne od 22. 7. 2005 do 31. 7. 2005. Išlo už o 11. ročník. V tomto ročníku ako účastníci tábora boli po prvý raz do realizácie zapojené deti s ťažkým zdravotným postihnutím – dôvodom bola veľmi dobrá skúsenosť z minulého roku, keď sa tábora skúšobne zúčastnilo jedno dieťa sluchovo postihnuté, ako i na základe skúseností z realizácie športovo-zábavného dňa pre postihnuté deti.

Program činností v tábore bol rozdelený na výchovnú a rekreačnú časť. Výchovná časť bola realizovaná formou sociálno-psychologického výcviku. Základnými cieľmi tejto časti bolo seba-poznávanie, komunikácia, načrtnutie drogovej problematiky, otázky priestupkovej činnosti a kriminality a uvedomenie si vlastnej zodpovednosti za svoje konanie a správanie.

Forma práce sa na základe skúseností nemenila. Jednalo sa o prácu v komunite i skupinách (účastníci boli

rozdelení do piatich pracovných skupín, každá pod vedením jedného vedúceho), pri použití metód skupinových hier a interakčných techník za plného využitia skupinovej dynamiky.

Uvedený detský tábor predstavoval okrem rekreačnej časti i zintenzívnenie preventívnych aktivít v práci s deťmi a mládežou. Zároveň bol tento projekt zaradený medzi metódy, formy a nástroje sociálnej prevencie, či už v rámci individuálnej, alebo skupinovej práce. ▶

Komunikácia otvára dvere k novým možnostiam

V súčasnom zložení riadiacich pracovníkov odboru sociálnych vecí a rodiny v Senici fungujeme jeden rok. Filozofiou našej spoločnej práce je od začiatku aktívna vzájomná komunikácia medzi vedúcimi oddelení navzájom a medzi riaditeľom odboru a vedúcimi oddelení. Centrom záujmu pritom zostáva práca s rodinou na špecifických úrovniach.

Pravidelné spoločné porady vedúcich oddelení a riaditeľa OSVaR dávajú priestor na odovzdávanie si informácií a získavanie celkového prehľadu o aktuálnej problematike na odbore. Práve v tomto prostredí sa rodia nové návrhy, podnety, riešenia a myšlienky spoločných akcií. Vieme tak formulovať svoje požiadavky na spoluprácu s iným oddelením, porovnávať možnosti spolupráce, vzájomne sa motivujeme a podporujeme.

Úspešne aplikujeme v praxi spoluprácu oddelenia peňažných príspevkov na kompenzácie sociálnych

dôsledkov ŤZP a oddelenia posudkových činností v spoločnej terénnej sociálnej práci pri poskytovaní poradenstva súvisiaceho s peňažným príspevkom na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže. Občan s ťažkým zdravotným postihnutím je našim spoločným klientom, preto v záujme komplexného prístupu k jeho potrebám pristupujeme spoločne. Cieľom je spokojnosť klienta, ktorý získal pozitívnu skúsenosť s úradom, kde k nemu pristupovali z ľudského i profesionálneho hľadiska, a predchádzanie konfliktným situáciám. Klienti sa tak stávajú "našími

klientmi", ktorí sa aj v budúcnosti na nás obracajú s dôverou.

Výsledkom vzájomnej spolupráce oddelenia sociánoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately s oddelením peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ŤZP a oddelenia posudkových činností sú spoločne organizované akcie pre deti s ťažkým zdravotným postihnutím, ako Mikulášsky večierok, Športovo-zábavný deň pre deti s ŤZP a Výchovno-rekreačný tábor pre deti.

Ide o také aktivity nášho úradu, ktoré sú nad rámec pracovných povinností, ale sú výsledkom naozaj úprimnej ochoty a presvedčenia, že byť sociálnym pracovníkom nie je len zamestnaním, no predovšetkým poslaním.

Mgr. EVA SROGONČIKOVÁ,
vedúca OPPK

Každé dieťa sa povozilo na koni

ROZDELENIE ÚLOH V TÍME

Úlohou celého realizačného tímu od roku 1994 vždy bolo, je a bude vytváranie nového, rozšíreného sociálneho poľa, v ktorom bude dochádzať k saturácii emočných potrieb a novým, korektívnym zážitkom účastníkov. Vedúci skupín predstavovali na nevedomej úrovni prenosové postavy a vo vzťahu k nim bolo možné pozorovať mechanizmy vzťahu k emočne významným postavám v histórii detí, ku ktorým je možné rozvíjať pozitívne emočné vzťahy v súčasnosti (nová sociálna situácia). V pripravených terapeutických situáciách bolo možné vytvárať primerané reakcie v kontrolovanej sociálnej situácii. Vedúci skupín pôsobili aj ako identifikačné vzory.

Športové popoludnie

Občerstvenie sa chladným melónom je nielen príjemné, ale i chutné

Rekreačnú časť sme realizovali formou športovo kultúrnych podujatí. Jej úlohou nebola iba prezentácia možností využívania voľného času, ale aj ich prezentácia ako potreby uvoľňovacích a relaxačných techník. Boli vhodne zaradené do denného programu ako skupinové a individuálne športy, kúpanie, turistika, spoločenské hry, diskotéka, maškarný karneval či jazda na koni.

MATERIÁLNE A TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE

Aktivity športového a kultúrneho zamerania sme podporili vecnými cenami a diplomami. Úlohou realizačného tímu bolo vytvorenie podmienok pre realizáciu sa a vyniknutie každého účastníka tábora a jeho ocenenie v pozitívnom smere. Z tohto dôvodu bol tábor náročný na materiálo-

technické vybavenie a zabezpečenie dostatočného množstva motivujúcich cien do súťaží a aktivít. Tu je treba konštatovať, že iba vďaka sponzorským príspevkom sa podarilo udržať vysokú úroveň realizovaného projektu. Týmto by som sa chcel poďakovať všetkým sponzorom za ich pomoc. Okrem toho by som chcel poďakovať oddeleniu peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, ktoré sa priamo podieľalo na realizácii tábora.

PhDr. ALEXANDER POKOVIČ,
vedúci oddelenia
sociálnoprávnej ochrany detí
a sociálnej kurately

Realizácia

Detského tábora 2005

z pohľadu pracovníčky oddelenia peňažných príspevkov

Ako pracovníčka oddelenia peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia už štvrtý rok úzko spolupracujem s oddelením sociálnoprávnej ochrany detí a rodiny pri realizácii detských táborov, a to nielen pri príprave, ale i osobnou účasťou v tábore ako vedúca skupiny.

Práca v skupine

Spolupráca našich dvoch oddelení vyvrcholila v roku 2004, keď sa oddelenie sociálnoprávnej ochrany podieľalo na príprave a realizácii športovo-zábavného dňa a mikulášskeho večierka pre ťažko zdravotne postihnuté deti a mládež, a možno práve tam sa zrodila myšlienka zobrať do tábora i deti s ťažkým zdravotným postihnutím.

Dlho sme zvažovali všetky pre a proti, ako tieto deti zvládnu desať dní bez pomoci svojich rodičov, odkázaní sami na seba, v neznámom prostredí, s cudzími ľuďmi. Nakoniec sme navštívili rodičov detí za účelom oboznámenia ich s naším zámerom a čakali sme na ich postoj, reakciu a konkrétne požiadavky z ich strany na nás. Stretli sme sa väčšinou len s kladným postojom rodičov, ktorí uvítali náš návrh, nemali na nás žiadne špecifické požiadavky a bez obáv nám svoje deti zverili. V deň

Športová návšteva postihnutého športovca p. Tomáša Masaryka, ktorého deti popreháňali po kurte

nástupu s nami do tábora odišlo z celkového počtu šesťdesiat detí pätnásť detí s ťažkým zdravotným postihnutím. Boli to deti sluchovo postihnuté, deti s poruchami pohybového aparátu a deti s mentálnym postihnutím vo vekovom rozmedzí od sedem do sedemnást rokov.

Už prvý deň niektorí účastníci reagovali na skutočnosť, že sú s nami i deti, ktoré inak komunikujú, reagujú a pohybujú sa. Bola to však úplne prirodzená reakcia, ktorá len potvrdila to, že deti sú veľmi všímavé a vnímajú každú zmenu okolo seba a tiež si na túto skutočnosť veľmi rýchlo zvykli. Bolo zaujímavé pozorovať, ako sa deti k sebe navzájom správajú, ako rýchlo sa nau-

Športové popoludnie, príprava na volejbal

čili používať znakovú reč, aby mohli komunikovať so svojimi kamarátmi, ako sa snažili pomáhať deťom, ktoré používali pri chôdzi francúzsku barlu.

Tak, ako to už v táboroch býva, boli pre deti pripravené rôzne súťaže, či už vedomostné alebo športové, jazda na koni, turistika, kúpanie, opekanie, diskotéky... Priznám sa, že sama som si myslela, že deti s handicapom niektoré veci nezvládnu, že pri súťažiach, aby mali šancu umiestniť sa a dostať cenu je potrebné brať ohľad na ich handicap, byť miernejší pri hodnotení výsledkov, „prizmúriť oko“ a možno pridať aj trochu súcitu, ale veľmi ma potešilo, keď som zistila že som sa mýlila a nič z toho nebolo treba. Tieto deti zvládali úplne všetko ako všetky

V horúčave to bez kúpania nejde

ostatné deti – súťažili, tancovali, behali, plávali, hrali tenis, jazdili na koni, smiali sa a vystrájali. V niečom boli šikovnejší jedni, v inom druhí. Sluchovo postihnuté deti tancovali, deti, ktoré pri chôdzi používajú francúzsku barlu behali po lese a hrali sa s ostatnými na skrývačku. Nikto nerozdeľoval deti do skupín tak, ako som ich uviedla na začiatku, nikto neupravoval program špeciálne len pre niektorú skupinu, nikto „neprižmuroval oči“ pri vyhodnocovaní súťaží a nikto nerobil rozdiely medzi deťmi. Jednoducho, nebolo prečo. Robili sme všetci všetko a spoločne bez rozdielov, teda v súlade s celospoločenským trendom sme búrali všetky bariéry a úspešne.

Deti s ťažkým zdravotným postihnutím nepotrebujú náš súcit, lútosť, ani prehnajú pomoc, stačí si ich len všimnúť a prijať skutočnosť, že sú tu, medzi nami. Sú to úplne normálne deti, ktoré sa dokážu začleniť do spoločnosti, ktoré sa chcú hrať, radovať a smiať spolu s ostatnými. Naše deti si z tábora odniesli pekné zážitky a darčeky, ktoré si museli zaslúžiť a pre ktoré sa určite oplatilo snažiť sa byť najlepší. Čo je ale najdôležitejšie, že bol nenásilnou formou splnený aj hlavný cieľ tohto projektu, a to, že sme sa všetci spolu naučili žiť, spolupracovať a pomáhať si, pochopili sme, že sú medzi nami deti, ktoré aj napriek svojmu handicapu majú záujem žiť plnohodnotný život.

ZDENKA KARASOVÁ,

sociálna pracovníčka
oddelenia peňažných príspevkov
na kompenzáciu sociálnych dôsledkov
ťažkého zdravotného postihnutia

Športový deň pre deti s ťažkým zdravotným postihnutím

Nášmu Úradu sociálnych vecí, práce a rodiny v Senici sa podarilo v roku 2004 pre deti s ťažkým zdravotným postihnutím zorganizovať vydarený športový deň, ktorý mal u detí a ich rodičov veľký úspech.

Po nástupe na miesto vedúcej Oddelenia peňažných príspevkov na kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia na jeseň minulého roku oslovila riaditeľka ÚPSVR v Senici Ing. Mária Fábiková, aby som na základe pozitívnej skúsenosti z predošlých akcií v Skalici zorganizovala podobné stretnutie aj pre deti z okresu Senica, keďže v pôsobnosti úradu sú dva okresy.

Motiváciou k príprave Športovo-zábavného dňa pre deti s ŤZP aj v okrese Senica bola spätná väzba v podobe

radosti a rozžiarených detských očí, nadšenia a záujmu zo strany rodičov. Zároveň tu bol priestor na prelomenie bariér vo vzťahoch zdravé dieťa - dieťa s postihnutím a občan - úradník.

Týmto sme chceli prejaviť záujem ÚPSVR v Senici aj o deti s ŤZP a ich rodiny nielen z profesionálneho, ale aj ľudského hľadiska a ukázať im, že ich handicap nestojí v ceste pre aktívne a plnohodnotné začlenenie sa do spoločnosti. Po rozhovore a výzve zo strany redakcie časopisu sme sa rozhodli ponúknuť vám, kolegom z iných okresov, svoje

KTO BOL ZODPOVEDNÝ ZA ORGANIZOVANIE ČINNOSTÍ SÚVISIAJÍCICH S PRÍPRAVOU PODUJATIA?

**Riaditeľka +
ÚPSV a R**

**Riaditeľ +
OSV a R**

► ZÁKLADNÝ PRINCÍP:

1. Styčný dôstojník
2. Individuálna zodpovednosť
3. Rozdelenie úloh

skúsenosti z organizácie takéhoto podujatia formou akéhosi stručného manuálu. Spoločne s redakciou sme sa zhodli na tom, že bude možno užitočné vymeniť si aj touto formou praktické skúsenosti, ktoré vám môžu prípadne pomôcť pri organizovaní akcií podobného typu.

PRE AKÉ DETI A PREČO SME PRIPRAVILI TOTO STRETNUTIE

- ▶ pre deti s ŤZP, ktoré poberajú peňažné príspevky na kompenzáciu (pohybovo, zmyslovo, duševne postihnuté);
- ▶ pre deti, ktoré sú ŤZP a starajú sa o nich v domácnostiach ich rodinní príslušníci;
- ▶ pre deti z domova sociálnych služieb, ktoré sú tiež držiteľmi preukazov občanov s ŤZP.

v Skalici

AKÝ BOL CIEĽ PODUJATIA

- ▶ umožniť najmä deťom z domáceho prostredia zážitok z integrácie;
- ▶ vzájomné stretnutie, spoznanie sa, výmena skúseností rodinných príslušníkov, ktorí sa starajú o postihnuté dieťa v rodine;
- ▶ dať priestor vyniknúť a byť úspešným aj deťom s ŤZP (súťaže, hry, maľba, spev, recitovanie, tanec);
- ▶ vytvoriť priestor a možnosť pre sociálnych pracovníkov, aby boli v kontakte s rodinami detí s ŤZP aj mimo pôdy úradu.

SPOLUPRÁCA OPPK A OPČ

Občan s ŤZP je spoločným klientom obidvoch oddelení a pracovníkov týchto oddelení spája dennodenná skúsenosť z priameho kontaktu s ním. Vedia s občanom s ŤZP komunikovať, poznajú problém integrácie i špecifickú problematiku života občanov s jednotlivými druhmi postihnutia.

Celý realizačný tím pripravoval akciu takéhoto charakteru prvýkrát, „pracovný postup“ vychádzal zo spoločného radenia sa a logického uvažovania so zámerom naplniť cieľ podujatia.

Mgr. EVA SROGONČIKOVÁ

vedúca OPP
(vlastný projekt na str. 8)

**Vedúca +
OPPK
Tím pracovníkov
OPPK (3)**

**Vedúca OPČ
Tím pracovníkov
OPČ (3)**

Realizačný tím spájala:

- ▶ komunikácia
- ▶ dobrovoľnosť
- ▶ podpora
- ▶ ochota

Vlastný projekt

URČENIE REALIZAČNÝCH TÍMOV PRE PRACOVISKO V SKALICI A V SENICI

TERMÍN

- ▶ sobota
- ▶ určený 2 mesiace dopredu

MIESTO REALIZÁCIE

- ▶ podmienka: - ohraničený rekreačný areál, s možnosťou športovania, oddychu
- bezbariérovosť
- Senica a okolie
- výber najvhodnejšieho zariadenia, areálu
- osobná obhliadka areálu
- pripomienky k bezbariérovosti areálu
- kapacita areálu (možnosť stravovania)

ZISTENIE POČTU DETÍ

- ▶ oddelenie posudkových činností vypracovalo menný zoznam detí s ŤZP, rozdelilo ich podľa veku a druhu zdravotného postihnutia

NÁZOV AKCIE

- ▶ z viacerých návrhov, ktoré prišli zo strany realizačného tímu i ostatných pracovníkov odboru soc. vecí a rodiny, zvíťazil názov najviac vystihujúci cieľ a zámer: „Športovo-zábavný deň pre deti s ŤZP“

PRÍPRAVA POZVÁNOK NA STRETNIUTIE

- ▶ písomné pozvanie deťom a ich rodičov asi 1 mesiac pred realizáciou podujatia
- ▶ systém písomných návrhov, ktoré boli v spodnej časti pozvánky za účelom potvrdenia účasti

FINANCOVANIE

- ▶ celá akcia bola financovaná výlučne zo sponzorských darov a finančných príspevkov.
- ▶ príprava písomnej žiadosti o sponzorský dar alebo finančný príspevok
- ▶ žiadosti o sponzorský dar alebo finančný príspevok boli podpísané riaditeľkou ÚPSVaR, čo bolo istou zárukou adresnosti využitia sponzorských darov

VECNÉ DARY

- ▶ hračky, športové potreby, sladkosti, nápoje

REKLAMNÉ PREDMETY

- ▶ tričká, písacie potreby

FINANČNÉ DARY

- ▶ hotovosť (každému darcovi bol vydaný príjmový doklad)
- darčekové poukazy na nákup (formou darovacej zmluvy)
- prevodom na účet ÚPSVaR v Senici, ktorý bol zriadený za týmto účelom

KTO OSLOVOVAL SPONZOROV?

- ▶ realizačný tím: OPPK, OPČ
- ▶ ostatní pracovníci OSVaR

AKO?

- ▶ osobne
- ▶ telefonicky + osobne
- ▶ písomne + osobne

KOHO SME OSLOVILI AKO SPONZORA?

- ▶ firmy, ktoré realizovali úpravy bytu, rod. domu alebo garáže, na ktoré ÚPSV a R v Senici poskytol peňažný príspevok

- ▶ spoločnosti, v ktorých si občania s ŤZP zakúpili na základe poskytnutia peň. príspevku osobné motorové vozidlo

S ČÍM SME SA STRETLI

PRI OSLOVOVANÍ SPONZOROV

- ▶ členovia realizačného tímu nemali predchádzajúcu skúsenosť z oslovovania sponzorov
- ▶ vo väčšine sme sa stretli s ochotou a záujmom o podporu nášho podujatia, nakoľko išlo o deti s ŤZP
- ▶ s odmietnutím bez vysvetlenia
- ▶ s odmietnutím a ospravedlnením, nakoľko už sa firma sponzorsky podieľa na inom projekte
- ▶ s tým, že firma prisľúbila sponzorstvo, ale nesplnila sľub

FLOZOFIA VÝBERU POZVANÝCH HOSTÍ HOSTOVSKÁ FIRMA

- ▶ začínajúca pôsobnosť v regióne zaoberajúca sa distribúciou kompenzačných pomôcok (firma prispela sponzorsky finančne aj vecnými darmi)

VÝZNAMNÁ OSOBNOSŤ

- ▶ spevák country hudby

ZAÚJÍMAVOSŤ

- ▶ jazda na koni – hipoterapia

NOVÁ SPOLUPRÁCA DSS ROHOV

- ▶ 15 detí + riad. + 3 vychovávatelia, priestor pre program (tanečné vystúpenie, básne, piesne) na základe telefonického rozhovoru spoločná návšteva vedúcej OPK a OPČ v zariadení, spoločná porada

OBČAN S ŤZP

- ▶ aktívny športovec v stolnom tenise ako príklad integrácie, ktorému ÚPSVR v Senici poskytol peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla a na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže.

ROZPRÁVKOVÁ BYTOSŤ

- ▶ ako maskot podujatia – Snehulienka

PROGRAM „ŠPORTOVO-ZÁBAVNÉHO DŇA PRE DETI S ŤZP“

- ▶ od 9.00 – 16.00 (orientačné určenie)

- ▶ 9.00 – 10.00 – privítanie účastníkov, hostí
- prezentácia hostovskej firmy
- tanečný a kultúrny program DSS Rohov
- možnosť zapojiť sa (básničkou, pesničkou) aj pre deti z rodín
- ▶ 10.00 – 12.00 Športovo-zábavné súťaže
- Formou 5 farebne odlišných športových stanovíšť, kde deti čakali sladké odmeny (loptové hry, kresba kriedami, maľba, modelovanie z plastelíny, kuželky, súťaže tímov a k dispozícii bol aj pinpongový stôl).
- ▶ 12.00 – 13.00 – obed (bol zabezpečený pre všetkých účastníkov podujatia)
- ▶ 13.00 – 16.00 – vyhodnotenie športovej časti dňa (diplomy za účasť)
- diskotéka
- tanečné vystúpenia DSS Rohov
- jazda na koni
- posedenie pri ohni s hosťom spevákom country hudby, opekanie
- odovzdanie darčekových tašiek všetkým zúčastneným deťom, aj súrodencom detí s ŤZP (hračky, sladkosti)

ZÁVER PODUJATIA

- ▶ poďakovanie všetkým za účasť, spoluprácu a pomoc
- ▶ hostia podujatia dostali od realizačného tímu pamätné poháre, špeciálne pripravené na túto príležitosť

INÉ

- ▶ všetci členovia realizačného tímu mali oblečené rovnaké tričká s logom „Športovo-zábavný deň pre deti s ŤZP“
- ▶ celým programom nás príjemne sprevádzala rozprávková postavička Snehulienky
- ▶ moderátori programu: 2 deti z dramatického krúžku

Rozhovor s ministrom práce, sociálnych vecí a rodiny ĽUDOVÍTOM KANÍKOM

Nebudem spokojný, kým práca nebude pre všetkých, ktorí o ňu majú záujem

■ Pán minister, uplynuli už takmer tri roky od spustenia sociálnej reformy. Ako hodnotíte toto obdobie?

Ako veľmi ťažké a zložité pre nás, a najmä pre občana. Keď sme pripravovali celú sociálnu reformu, dali sme si za cieľ, že musí priniesť najmä nové pracovné miesta a musí zlepšiť život ľuďom. Východisková situácia nebola priaznivá. Pred tromi rokmi dosahovala nezamestnanosť takmer 20 %, počet sociálne odkázaných občanov sa neznižoval, ale zvyšoval, reálne dôchodky klesali. My sme považovali za zásadnú odpoveď voči takémuto vývoju najmä tvorbu nových pracovných miest, pretože len vtedy, keď má občan prácu, má aj reálnu možnosť postarať sa o seba a svojich najbližších. Domnievam sa, že neľahké kroky, ktoré sme urobili, vytvárajú predpoklady pre pozitívnejšiu perspektívu, aká bola pred 3 rokmi.

■ Boj s vysokou nezamestnanosťou. Ako ste pristupovali k riešeniu tohto problému?

V prvom rade sme jasne videli, a domnievam sa, že to tak vnímala aj verejnosť, že systém sociálnych dávok a sociálnej podpory nefunguje dobre. Bol nastavený tak, že ak si nezamestnaný

občan našiel prácu, často bol jeho príjem nižší, ako keď poberal sociálne dávky. Pričom niektoré skupiny obyvateľstva si narodením detí zabezpečovali pomerne vysoký príjem zo sociálnych dávok a ani sa s tým netajili. Toto nevytváralo priaznivé ovzdušie nielen medzi nezamestnanými, ale aj tými, ktorí majú prácu a zvlášť citlivo vnímali nespravodlivosť starého systému. Preto sme postavili novú sociálnu politiku na princípe pracovať sa oplatí, to znamená, že akákoľvek pozitívna aktivita sa musí oplatíť viac, než len pasívne poberanie podpory a riadna práca sa musí oplatíť najviac.

■ Nezamestnanosť ale nesúvisí len s motiváciou, často je to najmä nedostatok pracovných príležitostí, ktorý spôsobuje, že ľudia nielen nechcú, ale reálne nemajú kde pracovať.

Áno, máte pravdu. Zároveň však platí, že nie je zdravé také prostredie, ktoré dáva ľuďom viac na sociálnych dávkach, než za riadnu prácu. Dnes už nie je štát hlavným tvorcom pracovných miest. Prácu prináša najmä súkromný sektor prostredníctvom domácich a zahraničných investícií. Aby Slovensko bola atraktívna krajina pre investície, musíme mať prostredie,

ktoré praje zamestnávaniu a nedeformuje ho. Preto prvým krokom reformy bola najmä zmena Zákonníka práce, o ktorý sme s odbormi zvädzali najmä na začiatku roku 2003 tvrdé boje. Tento zákonník je aj dnes hodnotený ako jeden z kľúčových nástrojov podpory tvorby nových pracovných miest a prítoku investícií na Slovensko. Som presvedčený, že aj vďaka nemu začala výraznejšie klesať nezamestnanosť.

■ Odbory však pri Zákonníku namietať, že váš návrh výrazne znižuje nielen ochranu zamestnanca, ale aj právomoci odborov.

Naopak, flexibilnejšie vzťahy medzi zamestnancom a zamestnávateľom znamenajú lepšiu ponuku na pracovnom trhu a tým aj možnosti pre vyššiu zamestnanosť. Čo sa týka odborov, oni najmä stratili dlhoročnú pozíciu arbitrov vládnej politiky a sociálneho dialógu zvlášť. Práve zákonníkom práce sa dostali na začiatok cesty moderných odborov, ktoré plnia úlohu konzultanta vlády a vedú rokovania a dohody najmä na podnikovej úrovni. Majú sa zaoberať ochranou zamestnanca vo vzťahu k zamestnávateľovi, nie politikárčením. A to je moderná úloha odborov. ▶

■ **V roku 2003 ste presadili zásadné zmeny v legislatíve, celá reforma sa však v praxi rozbehla až v roku 2004 a sprevádzali ju komplikácie.**

Samozrejme, problémy boli a stále existujú. Jednalo sa skutočne o principiálnu zmenu, ktorá najviac zasiahla tých, ktorí roky boli súčasťou sociálneho systému a poberali dávky. Už len tým, že sociálna reforma priniesla princíp, že každá práca a aktivita sa oplatí viac než pasivita, pohla celé masy ľudí k činnostiam, ktoré tu dovtedy neboli. Dnes zisťujeme, že už prestáva byť problémom krátkodobá nezamestnanosť, že ľudia, ktorí sa prechodne ocitnú bez práce a predtým dlho pracovali, využijú všetky možnosti na to, aby sa do práce čo najskôr vrátili. V porovnaní s minulým rokom napríklad Sociálna poisťovňa eviduje o 50 000 menej pobratelov podpory v nezamestnanosti. To znamená, že ľudia, ktorí majú kvalifikáciu a ochotu pracovať, využívajú všetky možnosti k tomu, aby si prácu našli a prináša to konkrétne výsledky.

■ **Čo však s dlhodobou nezamestnanosťou? Zaviedli ste systém aktivačných prác, ktorý je však len dočasným riešením.**

Spomeňme si, že najmä na začiatku roku 2004 boli silné hlasy, ktoré spochybňovali zmysluplnosť aktivačných prác. Po niekoľkých mesiacoch bolo zaktivizovaných mesačne viac než 100-tisíc ľudí, zapojilo sa 90 % obcí a viac než tisíc mimovládnych organizácií. Spolu tak vytvorili obrovské množstvo hodnôt v regiónoch, obciach a komunitách. Aktivačné práce sa týkajú najmä dlhodobou nezamestnaných, teda ľudí, ktorí už roky nepracovali alebo nepracovali vôbec a chýbajú im pracovné návyky. Aktivačné práce majú zmysel, ak budú slúžiť ako prechodný mostík k riadnej práci. Zatiaľ sa nám podarilo zamestnať viac než 10 000 ľudí, ktorí začínali práve aktivačnými prácami.

■ **Pán minister, ako to je vlastne s poklesom nezamestnanosti? Ústredie práce zverejňuje svoje čísla, ktoré sú však iné ako údaje Štatistického úradu. Často ste aj vy kritizovaní, že čísla, ktoré vykazujete, nie sú reálne.**

Na úradoch práce dnes pracuje okolo 10 000 ľudí, ktorí evidujú každého nezamestnaného, ale aj každého, kto opustí evidenciu. Takto bolo v roku 2002 evidovaných bez práce takmer 500-tisíc občanov, dnes ich evidujeme 340-tisíc. Ja nemám pochybnosti o tom, že tieto údaje sú korektné a neviem si predstaviť, ako by ich niekto mohol manipulovať. Podstatné však podľa mňa je, že tri inštitúcie, Ústredie, Štatistický úrad, ale aj Európsky štatistický úrad – Eurostat, zhodne vykazujú pokles nezamestnanosti. Aby tento pokles občania čo najskôr pocítili, potrebujeme ďalší prílev investícií a pracovných miest. Som rád, že práve toto sa dnes deje na mnohých miestach na Slovensku.

■ **Ako sociálna reforma podporuje slovenské rodiny?**

Naším cieľom v rodinnej politike je najmä podpora rodičov k hľadaniu a udržaniu si zamestnania tak, aby boli v čo najväčšej miere schopní samostatne sa postarať o svoje deti. Zaviedli sme plošné rodinné prídavky, ktoré dostáva každý rodič dieťaťa. A navyše, každej rodine, v ktorej čo len jeden živel pracuje, priznávame mesačný daňový bonus na dieťa. Dnes tak každá pracujúca rodina môže mesačne na dieťa získať okolo 1000 Sk. Popri tom sme sa rozhodli podporiť aj mamičky, ktoré sa starajú o malé deti do troch rokov veku a poberajú rodičovský príspevok. Mnohé z nich si potrebujú nájsť prácu, aj keď len na čiastočný úväzok. Od júla tohto roku môžu brať plný rodičovský príspevok aj popri zamestnaní. Rodičovský príspevok dnes bez ohľadu na to, či pracujú, alebo sa starajú o dieťa doma, poberať takmer 120-tisíc rodičov.

■ **Jednou z najťažších reforiem bola dôchodková reforma. Ako vnímate jej priebeh po viac než roku fungovania?**

Bola to zároveň aj jedna z najpotrebnejších reforiem, keďže všetci sme videli, že starý dôchodkový systém nielenže nedokáže poskytnúť primerané zabezpečenie v starobe, ale nepredstavoval žiadnu pozitívnu perspektívu do budúcnosti. Počet starých ľudí narastá, rodí sa menej detí a na toto nemal starý systém primeranú odpoveď. Preto som presvedčený, že nový dôchodkový systém, ktorý sa naplno rozbehol od 1. januára tohto roku, je zásadnou odpoveďou na potrebu zabezpečovať vyššie dôchodky a tiež na nutnosť stability a bezpečia do budúcnosti. Je to možné najmä tým, že sme vytvorili nový 2. pilier, ktorý po prvýkrát dáva našim občanom šancu sporiť si na dôchodok na svojom osobnom účte. Dnes je v 2. pilieri viac než milión občanov, ktorí už vlastnia miliardy korún.

■ **Napriek tomu čelíte tvrdej kritike, že ste vytvorili rozdiely medzi dôchodcami, medzi tými, ktorí odišli do dôchodku v starom systéme a tými, ktorí odišli podľa nových pravidiel.**

Viem o tomto probléme a chápem občana. Túto zmenu však bolo potrebné spraviť a bolo potrebné najmä začať. Keby ju urobili moji predchodcovia, nemuseli byť rozdiely také veľké a aj podmienky jej zavádzania mohli byť pre občanov priaznivejšie. S dôchodkovou reformou meškáme už 10 rokov. Zásadným faktorom je, že dôchodkovou reformou sme nijakým spôsobom nesišli na nároky a dôchodky pobratelov. Dôchodková reforma znamenala, že nové penzie sa budú priznávať podľa počtu odpracovaných rokov a podľa výšky mzdy, z ktorej občan platil odvody. Napriek tomu vnímam súčasný stav ako problém, ktorý spôsobuje nevôľu

medzi dôchodcami a aj preto v našich aktuálnych opatreniach navrhujeme, aby sa nižšie dôchodky zvyšovali rýchlejšie a aby sa prechodné obdobie nábehu novému systému predĺžilo na dlhší čas.

■ **Sú tu pozitívne ukazovatele, situácia v mnohých našich rodinách je však ťažká, dôchodcovia, najmä tí, ktorí dostávajú penzie v starom systéme, majú problémy z nich vyžiť a stále sú tu okresy, ktoré veľké investície nezasiahli.**

Nie sme a ani nemôžeme byť spokojní dovtedy, kým čo len jeden človek, ktorý chce na Slovensku pracovať, si nemôže nájsť zamestnanie. Kým všetky peniaze, ktoré sa vyplácajú prostredníctvom európskych fondov a našich aktívnych podporných nástrojov, nebudú plynúť načas a kým čo len jedna koruna, ktorú posiela zamestnávateľ svojmu zamestnancovi na osobný

dôchodkový účet, bude meškať. Reformy, ktoré sme pripravili a presadili, však vytvárajú zdravý základ nového sociálneho domu. Aby sme v ňom mohli dobre žiť, musíme ich neustále zlepšovať tak, aby rástla príležitosť na prácu, aby sa pracovať oplátilo a najmä, aby slúžili ľuďom.

■ **Predsa len hovoríte o dlhodobej perspektíve, ľudia, ktorí dnes žijú v tzv. hladových dolinách, však potrebujú riešenie dnes.**

Áno, ale treba si uvedomiť, že pokiaľ nebude práca, podstatne sa nezmenia ani ich podmienky. My robíme všetko preto, aby práca bola, aby investori prichádzali. Každé jedno opatrenie, ktoré sme presadili, sleduje najmä tento cieľ. Pozrime sa napr. na región Žiliny. Aj ten patril ešte pred tromi rokmi k hladovej doline. Dnes sa tam realizuje jedna z naj-

väčších investícií v strednej Európe a prácu si nájdú desaťtisíce ľudí. Toto je cesta, ktorú ponúkame. Naši kritici chcú reformy zrušiť a vrátiť tak Slovensko späť, my chceme to, čo sme spoločne pripravili a presadili, ďalej vylepšovať, aby bolo viac práce pre občanov.

■ **O vylepšovaní sa v poslednom čase hovorí veľmi často. Nie je to vlastne priznanie si chyby?**

Najväčšou chybou by bolo, keby sme sa tvárili, že všetko je urobené dokonale a že nie je čo zlepšovať. Od samého začiatku, keď sme reformy spustili, ich zlepšujeme, je to prirodzený proces, a ak nás prax a skúsenosti presvedčajú o tom, že by sme mali prijať isté opatrenia, tak ich pripravujeme a presadzujeme. Myslím si, že toto je o zodpovednej politike, ktorá však nemá nič spoločné s rozvracaním, ktoré presadzuje politická opozícia na čele so SMER-om.

■ **Aké konkrétne zlepšenia máte pripravené vo vašej oblasti?**

Už v najbližšom období bude vláda a parlament rokovať o našich návrhoch, ktoré budú naďalej podporovať tvorbu nových pracovných miest a zamestnávanie aj tým, že rozšírime možnosti zamestnávania dlhodobo nezamestnaných a inak znevýhodnených občanov. Chceme sa zamerať na zlepšenie možností dochádzania za prácou najmä formou nového príspevku, ktorý chceme poskytovať tým občanom, ktorí boli predtým nezamestnaní, zamestnávajú sa a potrebujú do práce dochádzať. No a v neposlednom rade uvažujeme tiež o výraznejšom zvýšení kompenzačných príspevkov pre zdravotne postihnutých občanov.

■ **Počas vášho pôsobenia na ministerstve Slovensko vstúpilo do EÚ. Ako táto skutočnosť ovplyvňuje sociálnu politiku?**

Jednoznačne pozitívne. Máme viac možností, ale aj väčšiu zodpovednosť. Reálne sa spolupodieľame na tvorbe pra-

vidiel pre celú Európsku úniu, čím môžeme vplyvať na veci, ktoré sú pre nás kľúčové. Uzatvárame spojenectvá v záujme posilňovania flexibility pracovného trhu, ako napr. s Veľkou Britániou o otázke pracovného času. Veľké možnosti vznikajú prostredníctvom využívania Európskeho sociálneho fondu, ktorý nám umožňuje čerpať miliardy korún na podporu tvorby pracovných miest, potláčanie chudoby a na špecifické projekty v slovenských regiónoch. V neposlednom rade je tu aj otázka voľného pohybu osôb. Bariéry, ktoré si zatiaľ ponecháva väčšina starých členských krajín, považujem za zbytočné a neopodstatnené. Práve tu vyvíjame maximálne úsilie, aby sme v tomto čase, kedy budú staré členské štáty prehodnocovať prechodné obdobia, vyjednali v koordinácii s ostatnými ich čo najskoršie zrušenie.

■ **I keď je predčasné bilancovať, vstupujeme do posledného roku vládnutia. Akú rolu zohrá dnešná a budúca sociálna politika v nasledujúcom období?**

Slobodné parlamentné voľby v minulosti bývali u nás predovšetkým o otázkach demokracie a o smerovaní Slovenska. Domnievam sa, že toto budú prvé voľby, ktoré budú najmä o sociálnych a hospodárskych otázkach, budú o živote občanov, o pracovných miestach, o dôchodkoch. Ich výsledok bude mať rozhodujúci vplyv na ďalšie formovanie sociálnej politiky. My sme po troch rokoch postavili nový sociálny dom, ktorý treba začať zariaďovať tak, aby sa v ňom dalo dobre žiť. Ukazujú sa prvé pozitívne výsledky, na ktoré bude treba nadviazať. Bude to však zápas o dôveru občana, v ktorom bude zohrávať sociálna politika dominantnú úlohu. Výsledky volieb určia, či sa sociálna politika bude ďalej zlepšovať, alebo dostanú priestor politické sily, ktoré sa usilujú o rozvrat reforiem a návrat späť.

Zhovárala sa
Mgr. KATARÍNA BELICKÁ

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, v zastúpení generálnym riaditeľom, a Asociácia súkromných lekárov SR, v zastúpení prezidentom „Asociácie“, podpísali „Dohodu o poskytovaní a úhrade zdravotných výkonov na účely sociálnej pomoci“, ktorá nadobudla platnosť a účinnosť 1. 8. 2005

Uzavretím „Dohody“ sa definovali presné pravidlá vo veci poskytovania zdravotných výkonov na účely sociálnych služieb, peňažných príspevkov na kompenzáciu a peňažného príspevku za opatrovanie, ktoré je zdravotnícke

Poskytovanie zdravotných výkonov na účely sociálnej pomoci

zariadenie v zmysle § 106a zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov povinné poskytnúť, bodového ohodnotenia zdravotných výkonov, ceny bodu za poskytnuté zdravotné výkony a spôsob úhrady.

Za zdravotné výkony na účely sociálnej pomoci sa podľa § 106a ods. 3 citovaného zákona o sociálnej pomoci považujú:

a) vyšetrenie zdravotného stavu občana v konaní o sociálnej službe alebo o peňažnom príspevku na kompenzáciu;

Pod vyšetrením zdravotného stavu na účely sociálnej pomoci sa rozumie:

► cieľené vyšetrenie dvoch alebo viacerých orgánov, uvedené v opatrení MZSR č. 07045-9/2005-SL zo 16. marca 2005 pod kódom 62, s hodnotou 250 bodov,

► dôkladné vyšetrenie 1 orgánového systému alebo kontrolné vyšetrenie vrátane rád a dokumentácie uvedené pod kódom 63, s hodnotou 200 bodov a

► vyhodnotenie laboratórnych výsledkov, uvedené pod kódom 15b s hodnotou 120 bodov.

b) vystavenie výpisu zo zdravotnej dokumentácie občana v konaní o sociálnej službe alebo o peňažnom príspevku na kompenzáciu;

c) vystavenie lekárskeho nálezu, posudky, správy o priebehu a vývoji choroby a zdravotného postihnutia;

d) vystavenie návrhu na umiestnenie osoby v zariadení sociálnych služieb.

Ide o vystavenie lekárskeho nálezu alebo výpis zo zdravotnej dokumentácie, uvedené v opatrení MZSR č. 07045-9/2005-SL zo 16. marca 2005 pod

kódom 74, s hodnotou 300 bodov. Uvedené zdravotné výkony na účely sociálnej pomoci poskytuje lekár všeobecnej starostlivosti a lekár špecializovanej zdravotnej starostlivosti na základe písomného vyžiadania úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, resp. v rámci odvolacieho konania na základe písomného vyžiadania Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny.

Úhrady za požadované zdravotné výkony uhrádzajú úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, v rámci odvolacieho konania Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, podľa počtu bodov za vykonaný zdravotný výkon. Cena bodu zdravotného výkonu je stanovená na 0,50.-Sk podľa prílohy č. 4 písm. A, ods. 1 písm. d) a ods. 2.2.c), k opatreniu MZSR č. 07045/2003-OAP z 30. decembra 2003, ktoré bolo menené opatrením MZSR č. 07045-7/2004-OAP z 15. decembra 2004.

Po prvýkrát fakturovaným obdobím je obdobie za 4 mesiace, a to za august – november 2005. Ďalšie fakturovanie bude v pravidelne sa opakujúcich trojmesačných cykloch.

Podpísaním predmetnej „Dohody“ sa vytvorili podmienky na odstránenie pomerne často sa vyskytujúceho problému, keď úhradu za zdravotné výkony, ktoré boli vykonané na základe písomného vyžiadania štátneho orgánu sociálnej pomoci, požadovali lekári zdravotníckych zariadení od občana, čo nemá oporu v zákone.

Mgr. MARICA ŠIKOVÁ,

riaditeľka Odboru posudkových činností
ÚPSVR

Národný projekt Transformácia existujúcich zariadení sociálnych služieb vstupuje do poslednej tretiny

Starnutie obyvateľstva ako novodobý fenomén neobišlo ani nás. Podľa posledného sčítania obyvateľstva sa zvýšil podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku o 0,7 bodu a dosiahol 18 % na celkovej počte obyvateľstva a v absolútnej hodnote je to tesne pod hranicou jedného milióna.

|| ŠTATISTIKA A FAKTY

Fakty dokazujú, že väčšina ľudí v poproduktívnom veku žije samostatne, oddelene od príbuzných, a že sú sebestační pri zabezpečovaní aktivít potrebných pre každodenný život. Ale sú aj takí, ktorým ubúdajú sily a zhoršuje sa zdravotný stav – a z nich mnohí potrebujú pomoc, ktorá sa u nás poskytuje formou poskytovania služieb. Ideálny stav by nastal, keby sme sa o svojich príbuzných dokázali postarať sami. Ale mnohokrát na to nemáme čas, ani osobnostné či povahové predpoklady.

Sociálne služby poskytuje štát občanovi priamo v jeho domácnosti, alebo v špecializovaných zariadeniach. Systém sociálnych zariadení k 31. 12. 2004 predstavuje počet 730 s kapacitou 35,5-tisíc miest, pričom starostlivosť o klientov je takmer z 80-tich percent v kompetencii regionálnej a miestnej samosprávy.

HUMANIZÁCIA SLUŽIEB

Tolko štatistika. I napriek skutočnosti, že okrem detských domovov, ktoré sú v kompetencii štátnej správy (inštitucionálna starostlivosť prešla pod samosprávu), sa nemôže štát tváriť, že problémy technického charakteru, či dodržiavania ľudských práv v týchto zariadeniach, sa ho netýkajú. V mnohých absentovali a absentujú služby, ktoré majú pomôcť sociálnej integrácii aj s akcentom na sociálnu rehabilitáciu klientov v zariadeniach, budovať samostatné bývanie pre postihnutých občanov v rámci celosvetového trendu humanizácie sociálnych služieb. Tá zahŕňa v sebe aj pracovnú terapiu, ale aj znižovanie počtu klientov v zariadeniach s celoročným pobytom a napomáhať v integrácii klienta do spoločnosti a tým zintenzívniť prácu s rodinou a spoločnosťou.

PROJEKT TRANSFORMÁCIE EXISTUJÚCICH ZARIADENÍ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Vláda svojím uznesením č. 403 z 21. mája 2003 schválila projekt Transformácia existujúcich zariadení sociálnych služieb s celkovými nákladmi 500 mil. Sk, ktorého gestorom je MPSVR SR. Podiel štátu na financovaní je 60 %, t.j. 300 mil. Sk a pôžička z Rozvojovej banky Rady Európy je 40 %, t.j. 200 mil. Sk. V projekte je zahrnutých 23 zariadení sociálnych služieb (zoznam zariadení zahrnutých do národného projektu je na stránke www.employment.gov.sk), v ktorých sa realizujú práce, ktoré sa týkajú najmä zmien v kvalite bývania (zabezpečenie väčšieho súkromia pre klientov a priestor na realizáciu vlastného osobnostného rozvoja).

STAV REALIZÁCIE PROJEKTU

Do konca roku 2005 budú ukončené práce v 20 a v roku 2006 v 3 zariadeniach. Zlepšenie života či dopad transformačných prvkov najmä vo forme zvýšenia ubytovacích a hygienických štandardov, zlepšenie psychického a fyzického stavu bude mať vplyv na cca 1600 klientov. Projekt je náročný a podlieha riadeniu a kontrole riadiaceho výboru, v ktorom sú zastúpení zástupcovia všetkých samosprávnych krajov, zástupcovia MPSVR, MF, ÚPSVaR, MVO a výkonne ho zabezpečuje (monitoruje, spracováva správy pre vládu a RBRE) Projektová koordináčna jednotka.

RIADENIE PROJEKTU

Výstupy z projektu budú malým príspevkom k veľkému balíku reformy sociálneho systému, ku ktorému sa prihlásila vláda v roku 2002, ale najmä posunie životné podmienky hendikepovaných spoluobčanov ku vyššej kvalite a integrácii do spoločnosti. Bude to aj malé, no zároveň významné plus v budúcom hodnotení Lisabonskej stratégie, o ktorej sa v poslednom období často a veľa hovorí. Pracovné stretnutia Riadiaceho výboru projektu, ktoré sa konajú minimálne raz za 6 týždňov vždy v inom zariadení, v inom kraji a meste, všetkých členov vzájomne obohacujú a potvrdzujú, že vláda schválila správny projekt. Sociálna politika je skutočne zrkadlom spoločnosti, preto sa snažme ho spolu udržať čo najčistejšie vo všetkých jeho rozmeroch.

Spolupracovníkom na všetkých úrovniach vyslovujem vďaka za úžasný entuziazmus, ktorý do projektu vložili, a vyslovujem presvedčenie, že sa nám spoločným úsilím podarí pokračovať v zlepšovaní podmienok vo všetkých špecializovaných sociálnych zariadeniach.

OLGA REPTOVÁ,
poradkyňa ministra
a predsedníčka

Riadiaceho výboru projektu

Dňa 20. septembra sa uskutočnil brífing s Ľudovítom Kaníkom, ministrom práce, sociálnych vecí a rodiny SR, na tému „Vývoj nezamestnanosti za mesiac august a ďalšie možnosti podpory vytvárania nových pracovných miest“. Pán minister uviedol, že hlavným cieľom sociálnych reforiem je podpora tvorby nových pracovných miest a zlepšovanie životných podmienok pre bežného občana, o čo sa už usilujú od roku 2003 legislatívnymi zmenami.

Vývoj miery nezamestnanosti v auguste

Trend poklesu nezamestnanosti zaznamenali úrady práce aj v predchádzajúcom mesiaci. Miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla v auguste 10,88 %. Takáto miera nezamestnanosti bola naposledy zaregistrovaná v decembri v roku 1997. V evidencii úradov práce zostáva naďalej viac ako 300 000 uchádzačov o zamestnanie, z ktorých väčšinu tvoria dlhodobo nezamestnaní. Túto skupinu uchádzačov je problematické zamestnať vzhľadom na ich nízku

VÝVOJ EVIDOVANEJ MIERY NEZAMESTNANOSTI OD ROKU 2002

rok	Evidovaná miera nezamestnanosti v %
2002	18,63 %
2003	14,31 %
2004	13,24 %
2005 august	10,88 %

vzdelanosť a kvalifikáciu. Ministerstvo práce chce aj z tohto dôvodu preskúmať ďalšie možnosti podpory nových pracovných miest v rámci aktívnej politiky trhu práce, najmä ak ide o príspevok pre samostatne zárobkovú činnosť a príspevok na zriadenie chránenej dielne.

Príspevok na samostatne zárobkovú činnosť sa stáva jedným z najvyužívanejších nástrojov pri tvorbe nových pracovných miest. V roku 2004 bol príspevok na SZČ poskytnutý 5 618 uchádzačom o zamestnanie, pričom priemerná výška príspevku pre jedného uchádzača predstavovala cca 57 000 Sk.

V prvom polroku 2005 bol tento príspevok poskytnutý ďalším 5 323 uchádzačom o zamestnanie. V niektorých okresoch bolo v tomto období vytvorených prostredníctvom tohto príspevku viac pracovných miest ako za celý rok 2004. Príspevok na SZČ sa ukazuje ako jeden z najefektívnejších projektov aktívnej politiky trhu práce.

Zmeny na príspevok SZČ a príspevok na zriadenie chránenej dielne sa budú týkať výšky príspevku a zavedenia nového paušálneho príspevku. Podrobnosti týkajúce sa uvedených návrhov, ako aj možnosti ich zapracovania do legislatívnych návrhov budú známe koncom septembra. Predpokladaná účinnosť opatrení sa odhaduje najneskôr na január 2006.

ANDREA HAČŠÍKOVÁ
Mgr. BRANISLAV KARVAŠ
 Odbor mediálny a informačný ÚPSVR

Výročná konferencia EURES – T o cezhraničných partnerstvách

Ústredie PSVR, odbor sprostredkovateľských služieb - EURES, bol počas stretnutia Working Party v Haagu 18. – 19.11.2004 prostredníctvom svojho zástupcu oslovený predstaviteľmi EURESco, či by Slovensko, ako prvá z nových členských krajín Európskej únie, bolo ochotné zorganizovať túto významnú konferenciu v hlavnom meste SR. Bratislava bola navrhnutá pre jej blízkosť s hranicami ďalších troch členských štátov EÚ, ako aj preto, že je hlavným mestom nového členského štátu.

Po našom súhlase bola príprava na zorganizovanie tejto konferencie zahrnutá do plánu aktivít siete EURES na aktuálny rozpočtový rok. Na túto aktivitu Ústrediu PSVR Bratislava následne Európska komisia pridela finančné prostriedky vo výške 52.500 EUR.

V súlade so schváleným plánom aktivít na rozpočtový rok apríl 2005 až

marec 2006 zorganizoval EURES Výročnú konferenciu EURES-T o cezhraničných partnerstvách v Bratislave, v dňoch 21. – 23. septembra 2005 v hoteli Crown Plaza (bývalý hotel FÓRUM).

Predpokladaná účasť, nahlásená Európskou komisiou, sčítala spolu 72 účastníkov, medzi ktorými boli EURES manažéri zo všetkých členských štátov

EÚ/EHP, zástupcovia EURESco z Európskej komisie, prezidenti a koordinátori všetkých EURES-T cezhraničných partnerstiev v EÚ/EHP.

Udalosť mala charakter výročnej konferencie. Účastníci absolvovali počas dvoch pracovných dní po tri paralelné workshopy, po ktorých vždy nasledovala krátka prezentácia výsledkov práce týchto workshopov na krátkom plenárnom zasadnutí. Na konferencii sa stretla s veľkým záujmom prezentácia aktivít a služieb zamestnanosti, ktoré vyvíjajú úrady práce v slovenských prihraničných regiónoch.

Ing. MILOSLAVA JEZNÁ,
riaditeľka odboru
sprostredkovateľských služieb
ÚPSVR

■ ÚRAD PRÁCE V MICHALOVCIACH SI POSVIETIL NA PRÁČENESCHOPNÝCH NEZAMESTNANÝCH

V rozhovore pre rozhlasovú stanicu Východ sa M. Danko, hovorca MPSVR SR, vyjadril, že Ministerstvo dostalo konkrétny podnet od starostov obcí v okrese Michalovce, na základe ktorého ministerstvo práce vyzvalo Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, aby prostredníctvom príslušného úradu práce v Michalovciach vykonali kontrolnú akciu. V podstate sa preukázalo prostredníctvom tejto kontrolnej akcie, že došlo k porušeniu liečebného režimu v 25-tich prípadoch. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny zároveň avizuje, že v podobných kontrolných akciách bude pokračovať aj v ďalších regiónoch, kde sa preukáže dôvodné podozrenie zo zneužívania liečebného režimu.

Rozhlasová stanica Východ – Rozhlasové noviny

Krátke správy

■ STÚPNE MINIMÁLNA MZDA

Ministerstvo práce predloží vládnemu kabinetu návrh nariadenia vlády o zvýšení minimálnej mzdy od októbra zo súčasných 6 500 Sk na 6 900 Sk. Rezort tak akceptoval federácie odborových zväzov a Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení na zvýšenie minimálnej mzdy, na ktorom sa tieto organizácie dohodli v polovici augusta. Republiková únia zamestnávateľov požaduje inštitútu minimálnej mzdy zrušiť. Od októbra by mali vzrásť aj minimálne platby poistného do Sociálnej poisťovne. Ak by sa minimálna mzda od októbra zvýšila na navrhovaných 6 900 Sk, do Sociálnej poisťovne by povinne poistené samostatne zárobkovo činné osoby platili na dôchodkové poistenie najmenej 1 984 Sk a na nemocenské poistenie minimálne 304 Sk, čo by spolu predstavovalo 2 288 Sk.

SITA

■ MINIMÁLNA MZDA VZRASTIE

Hranica minimálnej mzdy sa k 1. októbru opäť posunie - zo súčasných 6 500 na 6 900 korún. Došlo k tomu na základe dohody medzi zamestnávateľmi z Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení (AZZZ) a odborármi, ktorú akceptoval minister práce Ľudovít Kaník. K dohode však nepristúpila Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ) – tá tvrdí, že inštitútu minimálnej mzdy by sa mal zrušiť a nahradiť životným minimom. Zvýšenie minimálnej mzdy sa priamo dotkne asi 2 percent zamestnancov – toľko poberá plat v tejto výške. Skutočný význam minimálnej mzdy je v tom, že slúži ako základ pre výpočet najmenších odvodov na sociálne a zdravotné poistenie, ale aj pri určovaní výšky aktivačného príspevku nezamestnaným a ako ukazovateľ napríklad pri rozhodovaní o nároku na sociálne štipendia študentov.

24 hodín

■ PROJEKT NA POMOC DLHODOBO NEZAMESTNANÝM

V okresoch Partizánske a Bánovce nad Bebravou začnú od začiatku septembra realizovať regionálny pilotný projekt zameraný na pomoc pre dlhodobo nezamestnaných občanov. Projekt vypracoval Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom s územnou pôsobnosťou pre oba spomínané okresy. V rámci celého projektu je schválených milión 689-tisíc 350 korún, na vzdelávacie aktivity to predstavuje okolo 325-tisíc a pre výdavky na aktivity, ktoré majú charakter nového opatrenia, to predstavuje milión 200-tisíc 480 korún. Súčasťou projektu bude práca s regionálnymi zamestnávateľmi v teréne, pôjde o priamu ponuku vhodných zamestnancov z radov dlhodobo evidovaných uchádzačov, ale aj o motivá-

ciu zamestnávateľov k tvorbe nových pracovných miest prostredníctvom finančných príspevkov nenávratného charakteru. Príspevok predstavuje 50 percent mesačnej celkovej ceny práce za každého zamestnanca prijatého do pracovného pomeru minimálne na pol roka. Predpokladajú, že to bude mesačne priemerne niečo vyše 5-tisíc korún na jedného pracovníka.

Rozhlasová stanica Lumen – Infolumen

■ MIERA NEZAMESTNANOSTI V JÚLI KLESLA

Sezónne upravená miera nezamestnanosti na Slovensku klesla v júli na 15,2 % z júnovej úrovne 15,4 %. Ako ďalej uvádza štatistický úrad Európskej únie Eurostat, Slovensko zostalo aj napriek tomuto poklesu krajinou EÚ s druhou najvyššou mierou nezamestnanosti, hneď za Poľskom, kde miera nezamestnanosti dosiahla 17,6 %. Slovensko zároveň patrí v rámci EÚ medzi krajiny s najvýraznejším medziročným poklesom nezamestnanosti. Významnejší percentuálny pokles miery nezamestnanosti zaznamenala len Litva a Estónsko. Priemerná sezónne upravená miera nezamestnanosti v rámci celej EÚ v júli poklesla na 8,6 %. Podľa údajov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny miera evidovanej nezamestnanosti na Slovensku dosiahla ku koncu júla 11,03 %.

SITA

■ VYŠŠIA MINIMÁLNA MZDA, OTÁZNIKY ZOSTALI

Minimálna mzda by sa mala od októbra zvýšiť zo 6 500 na 6 900 Sk, čiže o viac ako šesť percent. Takýto návrh predložil na najbližšie rokovanie vládneho kabinetu minister práce, sociálnych vecí a rodiny Ľudovít Kaník. Ako doplnil, zmena sa bude týkať necelých dvoch percent zamestnancov. Výkonný sekretár únie zamestnávateľov Ľudvik Posolda je pritom presvedčený, že minimálna mzda výrazne bráni zamestnávaniu napríklad v sektoroch obchodu, služieb či stavebníctva. "Táto mzda a s ňou aj vysoké odvodové zaťaženie je brzdou zamestnávania aj vo verejnom sektore. Mestá a obce sú niektoré činnosti schopné zabezpečiť iba v rámci verejnoprospesných prác, zamestnávať sa im neoplatí."

Hospodárske noviny

■ NEZAMESTNANOSŤ JE STÁLE VYSOKÁ

Nezamestnanosť v júli bola na Slovensku 15,2 percenta, čo je po Poľsku najviac v Európskej únii. Oproti rovnakému obdobiu minulého roka však nezamestnanosť v krajine klesla najviac po Litve a Estónsku. Vyplýva to z údajov Eurostatu. Slovenská nezamestnanosť podľa nich klesla z 18,1 percenta, zaznamenaných v júli, na terajších 15,2 percenta.

Hospodárske noviny

■ OD 1. SEPTEMBRA SA MENIA AJ RODINNÉ DAVKY

Výška príspevku pri narodení dieťaťa sa upravuje zo sumy 4 320 korún na 4 460 korún, to je jednorazový príspevok, a rodičovský príspevok sa upravuje zo sumy 4 110 korún na 4 230 korún. Daňový bonus sa rovnako upravuje od septembra zo sumy 400 korún na 450 korún, pričom je našim cieľom, aby sa táto suma postupne vyrovnala dnešnej sume rodinného prídavku.

Rozhlasová stanica Slovensko – Rádiožurnál

■ PRÍSPEVOK NA BÝVANIE ZÍSKA LEN TRETINA Z ĽUDÍ, KTORÍ SÚ V NÚDZI

Len tretina ľudí v hmotnej núdzi dostáva k základnej dávke aj príspevok na bývanie. Koncom minulého roka ho dostávalo 54 960 ľudí, teda 32 percent zo všetkých v hmotnej núdzi. Odvtedy sa situácia veľmi nezmenila, v polovici tohto roka dostávalo príspevok na bývanie asi 36 percent všetkých ľudí v núdzi.

Ostatní ho nedostávajú, lebo buď nemajú v poriadku papiere, alebo nevedia preukázať, že bývanie platili šesť mesiacov, alebo majú priveľké dlhy.

SME

■ ČO TREBA NA ZÍSKANIE PRÍSPĚVKU NA BYVANIE

Pri podaní žiadosti o pomoc v hmotnej núdzi pracovníci sociálneho úradu občanovi poradia, aké podmienky musí splniť na nárok na príspevok na bývanie a aké doklady má predložiť.

Prílohou k žiadosti je potvrdenie o zaplatení nájomného a úhrady za služby poskytované s užívaním bytu alebo predavkov do fondu prevádzky, údržby a opráv a o zaplatení úhrady za plnenia poskytované s užívaním bytu a taktiež potvrdenie o zaplatení dane z nehnuteľnosti, ktoré občanovi potvrdzuje prenajímateľ bytu, resp. spoločenstvo vlastníkov bytu alebo rodinného domu a správca dane z nehnuteľnosti. Žiadatelia, ktorí majú nedoplatky, musia predložiť dohodu o splátkach dlhu.

Podmienky nároku na príspevok sa raz za šesť mesiacov prehodnocujú, ak sa preukáže, že poberateľ dlh nespláca, nárok na príspevok zanikne

SME

■ HENDIKEPOVANÍ ŽIACI MAJÚ ÚĽAVY

Ak vaše školopovinné dieťa trpí poruchou učenia, je častejšie choré alebo má nejaký hendikep (sluchový, zrakový, mentálny, telesný), môže v školskom systéme získať isté výhody tak, aby sa mohlo učiť čo najlepšie bez ohľadu na svoje postihnutie. Napríklad deti s poruchami čítania nemusia písať diktát, u detí s poruchami písania sa neprihliada na úpravu písaného textu, zrakovo postihnutí žiaci zase môžu používať špeciálne zväčšovacie lupy.

SME

■ PROJEKT PODANÉ RUKY – POMÁHAJÚ BEZRADNÝM I TÝRANÝM

Košičanom v hmotnej núdzi, z ktorých niektorí zažili aj násilie a týranie v rodine, pomáha projekt Podané ruky. Od decembra minulého roku už v psycho-sociálnom centre ambulatnú poradenskú pomoc bezplatne poskytli vyše dvom tisíciam klientov. Včera otvorili novú pobočku na Južnej triede. Miroslava Orolová, riaditeľka tohto centra, ktoré zrejme ako jediné na Slovensku funguje ako mestská príspevková organizácia, o prospešnosti ambulantnej poradne nepochybuje. "Ľudia na okraji spoločnosti k nám prišli s tým, že majú problémy v rodine, depresie. Vďaka odborníkom a práci v kolektíve však nachádzajú spoločenské uplatnenie. Deviatich už majú aj zamestnanie."

Nový Čas

■ PREVENČIA UPREDNOSTNENÁ PRED LIEČBOU

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti, upravuje práva a povinnosti uchádzača o zamestnanie, ktorý je poberateľom dávky nezamestnanosti a ktorý chce odísť do niektorého členského štátu Európskej únie a tam si hľadať zamestnanie. Novela má zabezpečiť rovnakú kvalitu poskytovaných odborných poradenských služieb úradov práce, sociálnych vecí a rodiny a neštátnych služieb zamestnanosti. Týka sa to vzdelávania a prípravy uchádzačov o zamestnanie, ktorým poskytujú odbornú poradenskú pomoc iné inštitúcie než úrady práce. Podľa novej právnej úpravy aj týmito osobám sa budú uhrádzať výdavky na cestovanie, ubytovanie a stravovanie. Návrh zákona obsahuje tiež opatrenia, ktoré majú zamedziť zneužívanie inštitútu absolventskej praxe, pokiaľ ide o nahrádzanie riadnych zamestnancov uchádzačmi o zamestnanie.

Verejná správa

■ ĽUDÍ BEZ PRÁCE JE MENEJ A PRIBÚDAJÚ NOVÉ MIESTA

V druhom štvrtroku tohto roka nemalo prácu 425-tisíc Slovákov. Miera nezamestnanosti tak podľa Štatistického úradu dosiahla 16,2 percenta, čo je najmenej za posledných šesť rokov. Ešte nižšie číslo vykazuje Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, podľa ktorého bola v júli nezamestnanosť iba 11,3 percenta. Hoci obe inštitúcie hodnotia nezamestnanosť inak, analytici i predstavitelia štátu sa zhodujú, že jej pokles je citelný. "Napriek rôznym metodikám sa trvalo potvrdzuje dynamický pokles nezamestnanosti. A to nás teší," povedal pre HN minister práce Ľudovít Kaník. Výrazne klesajúci trend nezamestnanosti sa potvrdil aj podľa hlavného ekonomického poradcu ministra financií Martina Bruncka. Analytici očakávajú, že zamestnanosť bude rásť ešte najmenej štyri roky. Okrem ekonomického rastu tomu napomôžu aj menej štedré sociálne dávky. Podľa Kotiana sa tak zvýši záujem aj o menej kvalifikovaných, a tým aj slabšie platenú prácu.

Hospodárske noviny

■ PRÍSPĚVOK NA BÝVANIE SA ZVÝŠI O 230 SK

Príspevok na bývanie, ktorý je súčasťou dávok v hmotnej núdzi, by sa mal od novembra zvýšiť mesačne o 230 Sk. Sociálne odkázaný jednotlivec by tak mal dostávať túto dávku v sume 1 360 Sk a rodiny v hmotnej núdzi vo výške 2 150 Sk. Informoval o tom minister práce Ľudovít Kaník. Zvýšiť by sa mal aj príspevok na kompenzáciu výdavkov pri prevádzke osobného motorového vozidla pre zdravotne postihnutých občanov, a to zo 700 Sk na 900 Sk mesačne. Tieto opatrenia majú zmierniť negatívne dopady rastu cien plynu a pohonných hmôt na ľudí v hmotnej núdzi a zdravotne postihnutých občanov **Nový Čas**

■ KANÍK KOMPENZUJE DRAHÝ BENZÍN

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny sa rozhodlo zmierniť dosahy drahšieho plynu a benzínu zvýšením niektorých príspevkov pre sociálne slabších. O 230 korún sa zvyšuje príspevok na bývanie, ktorý dostáva asi 65-tisíc ľudí. Zvyšuje sa aj príspevok na prevádzku osobného vozidla pre zdravotne postihnutých. Návrhy chce ministerstvo pripraviť tento mesiac. "Zmeny by mali byť účinné od 1. novembra, pri troche šťastia už od 1. októbra. V parlamente neočakávame problémy," hovorí minister Kaník. Ďalšie zmeny pripravuje ministerstvo od januára. Majú pribudnúť aj nové príspevky. Sociálne odkázaní rodičia dieťaťa do jedného roku dostanú mesačne 350 korún a ľuďom, ktorí boli v evidencii úradu práce dlhšie ako šesť mesiacov, bude štát preplácať náklady na dochádzku za prácou až do výšky dvetisíc korún mesačne. Má to pomôcť zvyšovaniu zamestnanosti. **SME**

■ MINISTERSTVO TVRDÍ, ŽE POMÁHA POSTIHNUTÝM

V snahe zmierniť nárast cien benzínu a nafty chce ministerstvo práce zvýšiť príspevok pre zdravotne postihnutých na prevádzku motorového vozidla zo 700 na 900 korún. V júli ho dostávalo viac ako 43-tisíc zdravotne postihnutých. Výšku príspevku upravuje zákon o sociálnej pomoci, ministerstvo sa však ponáhla a chce sa dohodnúť s poslancami, aby o jeho zvýšení predložili pozmeňovací návrh k zákonu o príspevku pri narodení dieťaťa, čo budú schvaľovať na najbližšej schôdzi. **SME**

■ **Dňa 23. 9. 2005 sa uskutočnil mimoriadny brífing s Ľudovítom Kaníkom, ministrom práce, sociálnych vecí a rodiny SR. 92 hlasov poslancov rozhodlo, že od 1. novembra 2005 budú zvýšené dva príspevky, a to príspevok na bývanie o 230 Sk - na jednotlivca 1 360 Sk, pre spoločne posudzované osoby na 2 150 Sk, ako aj zvýšenie príspevku na kompenzáciu výdavkov súvisiacich s prevádzkou osobného motorového vozidla pre zdravotne postihnutých občanov o 200 SK - zo 700 SK na 900 Sk, vrátane živnostníkov, ktorí podnikajú.**

Pracovné ponuky v EÚ

Názov profesie: ZAUČENÝ POMOČNÝ KOVOOBRÁBAČ

OKEČ: Priemyselná výroba
Počet voľných pracovných miest: 20
Dátum prídania ponuky: 12. 9. 2005
Krajina: Maďarsko
Mesto: Maďarsko
(okolie Győr a juh Maďarska)
Termín nástupu: 26. 9. 2005
Ponúkaná mzda:

100 000 Ft - 150 000 Ft /mesiac

Popis pracovného miesta:

Práce pri budovaní siláže v termínovanom pracovnom čase.

Požiadavky:

základná škola + prax v obore kovoobrábania, ochota vycestovať za prácou do zahraničia a zotrvať na mieste výkonu práce najmenej 2 týždne

Doplňujúce informácie:

Výberové konanie sa uskutoční za prítomnosti zamestnávateľa dňa 22. 9. 2005 o 9.00 hod. na dolevedenej adrese Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Voľné pracovné miesto bolo nahlásené na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Komárne, pracovisko Centra Cieľ, ul. B. Királyja 30, Komárno.

Zamestnávateľ ponúka:

zamestnávateľ zabezpečuje bezplatné ubytovanie, bezplatný odvoz na miesto výkonu práce z Komárna, pracovné ošatenie, praktické odborné školenie

Druh pracovného pomeru:

doba určitá

Jazyky:

maďarský jazyk - vysoká úroveň

Názov spoločnosti/organizácie:

Rácz és Társai K.f.t.

Kontaktná osoba:

Erika Murová

EURES poradca, t. č. 035/7732-173

Ulica: Tata, Koltói A. u.1

Štát: Maďarsko

Názov profesie: STROJNÝ ZÁMOČNÍK

OKEČ: Priemyselná výroba
Počet voľných pracovných miest: 20
Dátum prídania ponuky: 12. 9. 2005
Krajina: Maďarsko
Mesto: Maďarsko
(okolie Győr a juh Maďarska)
Termín nástupu: 26.9. 2005
Ponúkaná mzda:

100 000 Ft - 150 000 Ft /mesiac

Popis pracovného miesta:

Práce pri budovaní siláže v termínovanom pracovnom čase.

Požiadavky:

výučný list v obore (prax nie je nevyhnutná), ochota vycestovať za prácou do zahraničia a zotrvať na mieste výkonu práce najmenej 2 týždne

Doplňujúce informácie:

Výberové konanie sa uskutoční za prítomnosti zamestnávateľa dňa 22.9.2005 o 9.00hod. na dolevedenej adrese Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Voľné pracovné miesto bolo nahlásené na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Komárne, pracovisko Centra Cieľ, ul. B. Királyja 30, Komárno.

Zamestnávateľ ponúka:

zamestnávateľ zabezpečuje bezplatné ubytovanie, bezplatný odvoz na miesto výkonu práce z Komárna, pracovné ošatenie, praktické odborné školenie

Druh pracovného pomeru:

doba určitá

Jazyky:

maďarský jazyk - vysoká úroveň

Názov spoločnosti/organizácie:

Rácz és Társai K.f.t.

Kontaktná osoba:

Erika Murová EURES

poradca t. č. 035/7732-173

Ulica: Tata, Koltói A. u.1

Štát: Maďarsko

Názov profesie: OPATROVATEĽ/ OPATROVATEĽKA

OKEČ: Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť
Dátum prídania ponuky: 12. 9. 2005

Krajina: Veľká Británia

Mesto: Norfolk, Suffolk

Počet hodín: 37 - 40 hod./týž.

Ponúkaná mzda:

6.30 - 6.50 Lib.

Popis pracovného miesta:

Starostlivosť o dospelých klientov (prevažne starších), umývanie, kúpanie, sprchovanie, postieľanie, príprava raňajok, obeda, nápojov, podávanie liekov a pod.

Bližšie informácie: <http://www.eures.sk/download/overseasinforn.pdf>

Požiadavky:

skúsenosti s podobnou prácou (ak je možné), 2 referencie (preložené do anglického jazyka), výpis z registra trestov (preložený do anglického jazyka), 2 doklady totožnosti

Doplňujúce informácie:

V prípade záujmu o túto pracovnú pozíciu zašlite životopis v anglickom jazyku elektronickou poštou na renata.mesarosova@upsvar.sk.

Vodičský preukaz:

B

Jazyky: anglický jazyk - vysoká úroveň

Kontaktná osoba:

Renáta Mésárosová,

MBA - EURES poradkyňa

Pevná linka: 032/74 15 364

E-mail: renata.mesarosova@upsvar.sk

Názov profesie: ADMINISTRATÍVNY PRACOVNÍK - SEKRETÁRKA

OKEČ: Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť
Dátum prídania ponuky: 12. 9. 2005

Krajina: Veľká Británia

Počet hodín: 40 hod.

Termín nástupu: ihneď

Požiadavky:

ukončené stredoškolské vzdelanie, znalosť práce s PC na vysokej úrovni s viacročnou praxou, flexibilita, vysoké pracovné nasadenie, jazyková znalosť: dobrá znalosť anglického a maďarského jazyka (jazyková skúška sa nevyžaduje)

Doplňujúce informácie:

V prípade záujmu zašlite váš životopis v anglickom jazyku na uvedenú e-mailovú adresu zamestnávateľa.

Zamestnávateľ ponúka:

ubytovanie, 20 dní platenej dovolenky, letenku

Názov spoločnosti/organizácie:

Crown Nursing Homes

Ulica: Standlake, Costwold Dene

Mesto: Witney, Oxon OX 29 7 PL

Štát: Veľká Británia

Pevná linka: 0044 186 5300 150

Fax: 0044 186 5300 199

E-mail: mail@crownnursinghomes.org.uk

Názov profesie: KUCHÁR/KUCHÁRKA

OKEČ: Hotely a reštaurácie

Počet voľných pracovných miest: 1

Dátum prídania ponuky: 12. 9. 2005

Krajina: Veľká Británia

Mesto: Witney

Ponúkaná mzda: cca.6 Lib./hod.

Požiadavky: vyučený v odbore, prax

Doplňujúce informácie: Pracovný pomer na 3 roky. V prípade záujmu zašlite váš životopis v anglickom jazyku na uvedenú e-mailovú adresu zamestnávateľa.

Druh pracovného pomeru:

hlavný pracovný pomer

Jazyky: anglický jazyk - stredná úroveň

Názov spoločnosti/organizácie:

Crown Nursing Homes

Ulica: Standlake, Costwold Dene

Mesto: Witney, Oxon OX 29 7 PL

Štát: Veľká Británia

Pevná linka: 0044 186 5300 150

Fax: 0044 186 5300 199

E-mail: mail@crownnursinghomes.org.uk

Názov profesie: FYZIOTERAPEUT

OKEČ: Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť
Dátum prídania ponuky: 12. 9. 2005

Krajina: Veľká Británia

Počet hodín: 48 hod./týž.

Termín nástupu: ihneď

Požiadavky: ukončené vzdelanie v odbore

fyzioterapeut, min. 2-ročná prax v odbore, prax v zdravotníckom zariadení

Doplňujúce informácie:

V prípade záujmu zašlite váš životopis v anglickom jazyku na uvedenú e-mailovú adresu.

Zamestnávateľ ponúka:

ubytovanie, 20 dní platenej dovolenky, letenku

Vodičský preukaz:

B

Jazyky: anglický jazyk - vysoká úroveň

Názov spoločnosti/organizácie:

Crown Nursing Homes

Ulica: Standlake, Costwold Dene

Mesto: Witney, Oxon OX 29 7 PL

Štát: Veľká Británia

Pevná linka: 0044 1865300150 (hovoria aj po slovensky)

Fax: 0044 1865300199

E-mail: mail@crownnursinghomes.org.uk

Názov profesie: OPATROVATEĽKA, ZDRAVNÁ SESTRA

OKEČ: Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť
Dátum prídania ponuky: 12. 9. 2005

Krajina: Veľká Británia

Termín nástupu: priebežne

Ponúkaná mzda: 720 Libier - netto

Popis pracovného miesta:

opatrovateľská činnosť - opatrovanie starých ľudí /kŕmenie, prebaľovanie, česanie, kúpanie atď./

Požiadavky:

ukončené stredoškolské vzdelanie odbor - zdravotná sestra alebo nadstavbové štúdium všeobecná diplomovaná zdravotná sestra, ukončené 1 - 2-ročné štúdium odbor - sanitár

Doplňujúce informácie:

V prípade záujmu zašlite váš životopis v anglickom jazyku na uvedenú e-mailovú adresu zamestnávateľa.

Zamestnávateľ ponúka:

ubytovanie - priamo v Domoch opatrovateľských služieb alebo v pridružených ubytovacích zariadeniach, ktoré sa nachádzajú len pár km od domovov za poplatok 60 Libier týždenne. Cena za ubytovanie zahŕňa náklady na: kúrenie, elektrinu, posteľnú bielizeň, práčovňu a kuchyňu, bezplatná doprava na pracovisko a späť, bezplatné stravovanie počas dlhej smeny, pracovný pomer na dobu 3 roky s možnosťou predĺženia, vybavenie a zaplatenie registrácie, hradené náklady spojené s vycestovaním.

Jazyky: anglický jazyk - základná úroveň

Názov spoločnosti/organizácie:

CROWN Nursing Homes

Ulica: Standlake, Costwold Dene

Mesto: Witney, Oxon OX 29 7 PL

dokončenie na str. 22 ►

Časopis Sociálna politika a zamestnanosť si dáva za úlohu poskytovať svojim čitateľom rady a riešenia situácií, ktoré sa v živote bežného občana vyskytnú. Chceme túto úlohu robiť čo najlepšie, preto budeme pripravovať poradňu, v ktorej nájdete otázky konkrétnych ľudí na konkrétne problémy. Veríme, že poskytnú čitateľom inšpiráciu pri riešení ich problémov.

? Som matkou troch detí vo veku 8, 7 a 3 roky. Najmladšie dieťa ma zdravotné problémy, na základe ktorých ma nariadenú bezlepkovú diétu. Nemám vlastný príjem. Celkový príjem pre moju osobu a moje tri deti predstavuje tak čiastku 3 440.- Sk. Môj manžel je vo vyšetrovacej väzbe za podrozrenie z týrania manželky a ohrozovania detí. Splňam všetky zákonom stanovené podmienky nároku náhradného

povinnosť platiť oprávnenej osobe výživné,

► potvrdenie súdu alebo exekútora, že sa žiadateľ návrhom na výkon rozhodnutia domáhal platenia výživného najmenej tri mesiace,

► potvrdenie školy o tom, že si oprávnená osoba riadne plní povinnú školskú dochádzku,

► potvrdenie o príjme žiadateľa a fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú spoločne.

Otázky a odpovede

výživného. Od súdu mám preukázaný nárok na výživné od 9. 2. 2005. Mám aj návrh na výkon súdneho rozhodnutia, ktorý však nie je možné realizovať, lebo manžel je vo väzbe. Je vyjadrenie môjho manžela k nároku na náhradné výživné podmienkou k jeho uskutočneniu? Aká výška náhradného výživného mi môže byť poskytnutá?

pani Zuzana

Z podania pani Zuzany nie je zrejme, či je vyživovacia povinnosť otca voči maloletým deťom určená právoplatným rozhodnutím súdu a v akej výške, ani kedy bol na súde podaný návrh na výkon rozhodnutia a aké uznesenie v konaní súd vydal.

Všeobecné podmienky nároku na náhradné výživné podľa zákona o náhradnom výživnom sú:

► neplatenie výživného v plnej výške povinnou osobou tak, ako je upravená splatnosť jednotlivých splátok výživného právoplatným rozhodnutím súdu alebo súdom schválenou dohodou najmenej za tri po sebe nasledujúce mesiace od splatnosti poslednej splátky výživného a platenie výživného nemožno zabezpečiť výkonom rozhodnutia počas najmenej troch mesiacov,

► riadne plnenie povinnej školskej dochádzky oprávnenu osobou,

► trvalý pobyt oprávnenej osoby na území Slovenskej republiky,

► príjem žiadateľa a fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú spoločne, nie je vyšší ako 2,2-násobok sumy životného minima.

K písomnej žiadosti o náhradné výživné treba doložiť tieto prílohy:

► právoplatné rozhodnutie súdu alebo súdom schválenú dohodu, ktorým bola povinná osoba určená

Náhradné výživné sa poskytuje žiadateľovi vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu alebo súdom schválenej dohody, najviac vo výške 1,2-násobku sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa. Minimálna výška náhradného výživného zákonom o náhradnom výživnom nie je stanovená.

Podľa § 7 zákona o náhradnom výživnom príslušný orgán vyzve povinnú osobu, aby sa k žiadosti vyjadrila v lehote, ktorú jej určí. Táto nesmie byť dlhšia ako 15 dní. Ak povinná osoba preukáže zaplatenie výživného vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu alebo súdom schválenej dohody, konanie o poskytnutie náhradného výživného sa zastaví. Ak povinná osoba nepreukáže zaplatenie výživného a ak sú splnené vyššie uvedené podmienky nároku na náhradné výživné, úrad rozhodne o poskytnutí náhradného výživného.

JUDr. EVA SPITZEROVÁ,
riaditeľka Odboru

pomoci v hmotnej núdzi ÚPSV

? Moja švagriná je na materskej s 2. dieťaťom a 5. septembra chce dať do škôlky (dieťa už má takmer 3 roky). 15. októbra má nastúpiť na ďalšiu materskú s 3. dieťaťom (ktoré sa narodí niekedy v decembri). Počul som, vraj ak dieťa nastúpi do štátnej škôlky, matka stráca nárok na materské dávky. Ako má postupovať? Má nastúpiť na ďalšiu materskú škôl, jej pôrodník to už aj odporučil, ale obvodná lekárka nemala komu vypísať predčasný nástup na materskú, lebo chýba zamestnávateľ. Švagriná bola pred nástupom na materskú živnostníčkou, teraz má živnosť pozastavenú.

Vaša švagriná je na rodičovskej dovolenke s druhým dieťaťom. Na druhé dieťa má vlastne uplatnenú žiadosť o výplatu rodičovského príspevku. Ak toto dieťa umiestni do predškolského zariadenia, zaniká jej nárok na rodičovský príspevok. Ak by dieťa umiestnila do jasli, naďalej by splňala podmienky na výplatu rodičovského príspevku.

Žiadosť o materské sa uplatňuje na Sociálnej poisťovni pred očakávaným pôrodom. Od 1. 7. 2005, ak má materské vyplácané vo vyššej sume, ako je suma rodičovského príspevku, nemá nárok na rodičovský príspevok po narodení tretieho dieťaťa. Ak bude mať materské vyplácané v nižšej sume, ako je suma rodičovského príspevku, rodičovský sa doplatí do výšky rozdielu medzi rodič. príspevkom a materským, mala by spolu sumu rodičovského príspevku.

Materské je prednostná dávka od 1. 7. 2005, v každom prípade bude musieť preukázať nárok na materské zo Sociálnej poisťovne a od narodenia tretieho dieťaťa si uplatní žiadosť o RP na toto dieťa. Potom sa nebude prihliadať na druhé dieťa, že je umiestnené v predškolskom zariadení.

JANA KOVÁROVÁ

Odbor štátnych sociálnych dávok ÚPSVR

? Prosím o úplnú informáciu, za akých podmienok občan s ŤZP prevádzkujúci SZČ na chránenom pracovisku má nárok na pracovnú asistenciu, v akom rozsahu a aká je aktuálna výška tohto príspevku pre jedného občana s ŤZP.

Príspevok na činnosť pracovného asistenta sa poskytuje podľa § 59 zákona o službách zamestnanosti:

(1) Úrad poskytuje zamestnávateľovi alebo samostatne zárobkovo činnéj osobe, ktorá je občanom so zdravotným postihnutím podľa § 9 ods. 1 písm. a), príspevok na činnosť pracovného asistenta (ďalej len "príspevok").

(2) Pracovný asistent na účely tohto zákona je zamestnanec, ktorý poskytuje pomoc zamestnancovi alebo zamestnancom, ktorí sú občanmi so zdravotným postihnutím podľa § 9 ods. 1 písm. a), pri vykonávaní zamestnania a osobných potrieb počas pracovného času alebo osoba, ktorá poskytuje pomoc samostatne zárobkovo činnéj osobe, ktorá je občanom so zdravotným postihnutím podľa § 9 ods. 1 písm. a), pri prevádzkovaní alebo vykonávaní samostatnej zárobkovej činnosti.

(3) Pracovný asistent musí mať 18 rokov veku a spôsobilosť na právne úkony.

(4) Príspevok sa poskytuje mesačne ►

vo výške najviac 90 % celkovej ceny práce podľa § 50 ods. 3 na činnosť jedného pracovného asistenta počas dĺžky trvania pracovného pomeru zamestnanca, ktorý je občanom so zdravotným postihnutím, alebo zamestnancov, ktorí sú občanmi so zdravotným postihnutím a ktorí sú v priamej starostlivosti asistenta alebo počas trvania, prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti osobou, ktorá je občanom so zdravotným postihnutím podľa § 9 ods. 1 písm. a).

(5) Príspevok poskytuje úrad, v ktorého územnom obvode má zamestnávateľ alebo samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá je občanom so zdravotným postihnutím podľa § 9 ods. 1 písm. a), sídlo alebo úrad, v ktorého územnom obvode má samostatne zárobkovo činná osoba trvalý pobyt.

(6) Úrad uzatvorí so zamestnávateľom alebo samostatne zárobkovo činnou osobou, ktorá je občanom so zdravotným postihnutím podľa § 9 ods. 1 písm. a), dohodu o poskytnutí príspevku. Dohoda o poskytnutí príspevku obsahuje najmä:

- ▶ a) počet zamestnancov, ktorí sú občanmi so zdravotným postihnutím podľa § 9 ods. 1 písm. a) a ktorí sú v priamej starostlivosti jedného pracovného asistenta,
- ▶ b) počet pracovných asistentov,
- ▶ c) výšku príspevku a dĺžku poskytovania príspevku,
- ▶ d) spôsob poskytovania príspevku,
- ▶ e) spôsob vrátenia príspevku alebo jeho časti pri nesplnení dohodnutých podmienok.

(7) Samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá je občanom so zdravotným postihnutím podľa § 9 ods. 1 písm. a), uzatvára s pracovným asistentom zmluvu /60a/ o poskytovaní pomoci pri prevádzkovaní alebo vykonávaní samostatnej zárobkovej činnosti (ďalej len "zmluva"). Zmluva obsahuje najmä:

- ▶ a) druh a rozsah činností vykonávaných pracovným asistentom,
- ▶ b) miesto výkonu činností pracovného asistenta,
- ▶ c) dohodnutý pracovný čas,
- ▶ d) práva a povinnosti pracovného asistent,
- ▶ e) výšku odmeny a spôsob jej vyplácania,
- ▶ f) dôvody odstúpenia od zmluvy.

(8) Samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá je občanom so zdravotným postihnutím podľa § 9 ods. 1 písm. a), je povinná predložiť jedno vyhotovenie zmluvy podľa odseku 7 alebo jej kópiu príslušnému úradu.

? **Čo sa konkrétne na príklade považuje za prevádzkové náklady na chránené pracovisko – poskytovanie masérskych služieb. Je na**

tento príspevok nárok? Aká je jeho aktuálna výška pre Michalovce? Vypláca sa aj preddavkovo?

Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov sa poskytuje podľa § 60 zákona o službách zamestnanosti:

(1) Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov (ďalej len "príspevok") sa poskytuje právnickej osobe alebo fyzickej osobe, ak o tento príspevok písomne požiada najneskôr do 31. marca po uplynutí kalendárneho roka, za ktorý príspevok žiada.

(2) Prevádzkové náklady podľa odseku 1 sú náklady na obstaranie prístrojov, nástrojov, náradia a ochranných pracovných prostriedkov, náklady súvisiace so zabezpečením činnosti a administratívy chránenej dielne alebo chráneného pracoviska.

(3) Náklady na dopravu zamestnancov podľa odseku 1 sú náklady súvisiace so zabezpečením dopravy zamestnancov, ktorí sú občanmi so zdravotným postihnutím podľa § 9 ods. 1 písm. a), zamestnávateľom na miesto výkonu zamestnania a späť.

(4) Príspevok poskytuje úrad, v ktorého územnom obvode je zriadená chránená dielňa alebo chránené pracovisko, vo výške najviac 7-násobku minimálnej celkovej ceny práce podľa § 49 ods. 4 ku koncu kalendárneho roka predchádzajúceho kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje, na jedného občana so zdravotným postihnutím podľa § 9 ods. 1 písm. a).

(5) Na príspevok môže úrad poskytovať preddavok vo výške najviac 50 % zo sumy podľa odseku 4 na jedného občana so zdravotným postihnutím podľa § 9 ods. 1 písm. a).

Na poskytnutie príspevkov podľa §§ 57, 59 a 60 zákona o službách zamestnanosti je právny nárok po splnení podmienok stanovených legislatívou.

? **Kedy vzniká a zaniká vyživovacia povinnosť rodiča voči dieťaťu?**

Rodičia sú povinní platiť výživné do času, pokiaľ nenadobudnú deti schopnosť samostatne sa živiť. Vyživovaciu povinnosť majú obaja rodičia, predpokladá sa však, že rodič, ktorému je dieťa zverené do výchovy, svoju vyživovaciu povinnosť plní formou osobnej starostlivosti. Dieťa ani po dosiahnutí plnoletosti (18 rokov) nie je schopné samostatne sa živiť, pokiaľ študuje dennou formou štúdia (tzv. sústavná príprava na povolanie), v prípade VŠ sa za prípravu na povolanie pokladá čas do ukončenia prvej VŠ. Ide o tzv. plnoleté nezaopatrené dieťa. Za určitých okolností môže dieťa byť odkázané na vyživovaciu

povinnosť svojich rodičov aj celý život, ide však o špecifické prípady napr. zdravotne postihnuté deti a pod.

Maloleté dieťa je do 18 rokov veku, potom ide o plnoleté nezaopatrené dieťa. V prípade, ak by sa denne študujúce plnoleté dieťa osamostatnilo (samé by bývalo) a rodičia by mu neprispievali na výživu, mohlo by žiadať určenie výživného cestou súdu, a to od oboch rodičov, keďže zverenie dieťaťa do výchovy jednému z rodičov zaniká 18 rokom veku dieťaťa. Po 18 roku veku dieťaťa už nie je dôvod platiť výživné k rukám druhého rodiča, výživné patrí dieťaťu (samozrejme, za predpokladu, že je naďalej nezaopatrené).

Mgr. PETER SZABO,

riaditeľ Odboru sociálno-právnej ochrany ochrany detí a rodiny

? **Môže úrad práce vydať povolenie na zamestnanie potrebné pre účely udelenia prechodného pobytu cudzincovi – občanovi Spojených štátov amerických, ak zamestnávateľom bude právnická osoba so sídlom v USA a nie slovenský zamestnávateľ, resp. aký by bol postup pre udelenie spomínaného povolenia?**

p. Marian - advokátsky koncipient

Cudzinec môže na území SR pracovať, ak mu bolo udelené povolenie na zamestnanie a povolenie na pobyt za účelom zamestnania. Zamestnanie môže byť realizované u zamestnávateľa so sídlom na území SR alebo na základe vyslania na výkon práce na základe zmluvy medzi tuzemskou právnickou alebo fyzickou osobou a zahraničným zamestnávateľom (v konkrétnom prípade zamestnávateľom občana USA), alebo na základe vnútro podnikového transferu podľa WTO medzi tuzemskou právnickou alebo fyzickou osobou a zahraničným zamestnávateľom (v konkrétnom prípade zamestnávateľom občana USA).

Povolenie na zamestnanie udeľuje ÚPSVR príslušný podľa miesta výkonu práce. Žiadosť o udelenie povolenia na zamestnanie obsahuje Prísľub zamestnávateľa na prijatie do zamestnania alebo overenú kópiu zmluvy v slovenskom jazyku.

Ak tieto podmienky nie sú splnené, občan USA nebude môcť na území SR pracovať.

Ak by bol SZČO a splnil podmienky pre vykonávanie tejto činnosti na území SR, nepotrebuje povolenie na zamestnanie, ale Živnostenský list alebo Výpis z obchodného registra ako právnická osoba.

Ing. LUDMILA FERENČÍKOVÁ

Odbor sprostredkovateľských služieb ÚPSVR

VÝROK TOL- STÉHO	s výnim- kou	začiatok tajničky	solmi- začná slabika	bodavý hmyz	hrešila	pomôcky: alely, anoli, Aso, em	strýčko	čaj, po anglicky	sibírsky veľtok	prinášala plody	●	prebrala sa k životu	prikryv- ka	ukazo- vacie zámeno	zvuková zhoda na konci veršov
krmivo pre kone						potop					● vôňa (z lat.) tropický jašter				
padá						koniec tajničky túz									
značka rádia			palma areková sorta hrozna						oslovu- jem zám. oni zvučali						
Ezechiel (dom.)				rieka v Taliansku latinský pozdrav				zospodu zoťvá- valo v spánku						3. časť tajničky	ozdob výšiv- kou
vrhalo							snívala kameň						značka abvoľtu nerovno		
●	rieka v Rusku zvýšok (hovor.)					smero- vali malá lipa						slonie zuby okraj			
nástroje na rýlo- vanie					plakala (bás.) chystal váru						naďavaj ohrady				
skratka Elektrár- ne Nováky				duli zavanu- tie						prítľč nepohy- bovali sa					
značka kremika			zapojilo ovoci- nárnka						Slavomír (dom.) zľava, po česky						lekár liečiaci alopa- tický
remesel- níčka								huncút plastická hmota							
●	prejavu- jú netľč						láta paznech- tik						značka hliníka napáda		
nepodal						alelo- morfy druh papagája						vzt'azné zámeno opičí			
uhfovo- dík					syr v slanom náleve bieda						obrýp dravý vták				
odoberaj				mľáďa ošípanej podávaj apeláciu						opája týčil sa					
vyberač inkasa									úvodný prejav vydľabá- val						
●	Joľana (dom.) prínos (peňaž.) dá spať							spodok nádoby mesto v Čechách				značka astátu aker, po česky			tajná správa z väzenia
skratka juho- východu			grécke písmeno rímsky boh lásky				čistila od buriny sprav						štvorček (typ.) rozmach		
kyprila pôdu						pohorie v Rusku alebo (bás.)					náš literát častica				
prela- mujú					Semita skratka Elektro- Praga					kridlo budovy tamti					
2. časť tajničky												radová číslovka			
ária (hud.)				všetko zbalím								prúd			

Tajnička – júl 2005: Beda krajine, ktorá nemá hrdinov, viac beda tej, ktorá ich potrebuje.

Vôňa gaštanov

Keď som nedávno šiel okolo parcely na rohu Gröslingovej a Dostojevského radu (tuším už poslednej nezastavanej), zavial mi do nosa pach hromádky tlejúceho gaštanového lístia. Štiplavá, ostrá vôňa. Niekomu pripomína zadušajúci, slzy vyvolávajúci dym z pahriebky, v ktorej sa poli pečú prvé zemiaky, inému zasa zápach vojnového spáleniska. Mnohí by prisahali, že v ňom cítia prvé jesenné huby.

Vo mne však táto typická aróma vyvoláva spomienky na cestu do školy. My – školáci, sme nikdy nezabudli prebrodiť a porozkopávať nafúkané hromádky a občas sme sa v tom lístí aj vyváľali ako šantivé psičatá. A do školy sme vždy prinášali vrecká a aktovky nabité hnedými hladučkými gaš-

tanmi. Učiteľky nám ich vyhadzovali, aby sme sa s nimi cez vyučko nezabávali. Napriek tomu sme vždy zopár zachránili.

Dali z nich vyrábať gaštankovia a gaštaníci (postavičky z vtedy populárnej knižky), ale aj vojačikovia a bojovníci z našich stolových vojenských bitiek. Dali sa z nich urobiť dokonca aj lode, delá, tanky... Ale i autá, koníky, či lokomotívy.

Najobľúbenejšie však nepochybne boli fajky. Palička zastrčená na jednom konci do zrezanej polovice gaštana a na druhej strane zastoknutá medzi hrdo vycerené zuby dodávala pocit dospelosti a nadržanosti nad tými ostatnými – nefajkármi.

Gaštan je skutočne všestranne inšpirujúci materiál. Možno aj preto, že je v ňom

ukryté niečo veľmi tajuplné a zvláštne protirečivé. Na strome totiž vyzerá ako malý zelený nahnevaný jež. Neprijemná, pichlavá a občas aj ironicky vyškerená zelená obludička... Pravdaže, takýmto jedoším je iba dovtedy, kým je hore. Len čo ho búrlivý vietor a nové pomery v podjesennej atmosfére zrazia na zem, nastane zázračná premena. (Veľmi mi to kohosi pripomína... Najmä pred voľbami.)

Z pichlavej zelenej šupky sa vylúpne gaštanček s jemnou tváričkou a hladučkou, dohneda opálenou pleťou... Ale ono aj tá zelená šupka je malým spoločenským zázrakom. Veď ktorý človek by nepoľutoval toho chudáka, čo musí niesť na svojom chrbte takú hrubú, tvrdú, nepohodlnú a pichlavú hnusotu. Aká zodpovednosť, sebaobetovanie! Ale len čo tú pichlavinu vezmete do rúk - ajhľa! Zvnútra je vystlatá mäkučkou šupkou nenápadných výhod. Po odhalení týchto skutočností sa ani nemôžeme gaštanu diviť, že radšej vystupuje pod pseudonymom. (Oficiálne sa totiž volá pagaštan konský. Ale o tom pššš!) Nuž, aj v tom gaštanom svete je to zrejme ako v tom našom - ľudskom. Aj tam plnej miere platí bonmot: Ako sa zdá, nič nie je tak, ako sa zdá...

Keď však prideme na to isté miesto o mesiac, zbadáme, že gaštančekom akosi zmatnela a zhrubla pleť. A po odlúpení tej ich nepeknej šupky nájdeme zelený klíček - zárodok toho nového, veľkého, zeleného a ...žial aj plného pichlavých zelených obludičiek.

Všetko sa tu zmenilo. Zostal len čpavý zápach hnijúceho lístia - spomienka na cestu do školy. Do školy, kde by sme sa už konečne mali niečo naučiť.

Dušan Brindza

Ilustrácia: Roman Humaj

Pracovné ponuky v EÚ

Štát: Veľká Británia
 Pevná linka: 0044 186 5300 150 /hovoria aj po slovensky
 Fax: 0044 186 5300 199
 E-mail: mail@crownnursinghomes.org.uk

Názov profesie:

STAVEBNÝ TECHNIK

OKEČ: Stavebníctvo

Dátum pridania ponuky: 9. 9. 2005

Krajina: Česká republika

Počet hodín: neuvedené; časovo náročná činnosť

Ponúkaná mzda:

22 000 Kč/mesiac nástupný plat

Popis pracovného miesta:

Činnosti vyplývajúce z profesie. Práce na území celej ČR.

Požiadavky: minimálne stredoškolské vzdelanie v obore stavebníctvo, nutná prax v oblasti výstavby inžinierskych sietí a komunikácií, organizačné schopnosti.

Doplňujúce informácie:

Ako sa hlásiť: telefonicky na čísle +420 777 323 700 alebo 420-543-255-582-3, p.Bastl.

Zamestnávateľ ponúka: stravné, ubytovanie, služobný automobil

Vodičský preukaz: B

Názov spoločnosti/organizácie:

BS - IMEX, spol. s r.o.

Kontaktná osoba: pán Bastl

Štát: Česká republika

Pevná linka: 00420 777 323 700 alebo 00420 543 255 582-3

Názov profesie:

MECHANIK-OPRAVÁR

OKEČ: Veľ'koobchod a maloobchod, oprava mot. vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru

Počet voľných pracovných miest: 5

Dátum pridania ponuky: 9. 9. 2005

Krajina: Veľká Británia

Mesto: Veľká Británia, veľ'kosklady spoločnosti Morrison

Ponúkaná mzda: 10,00 GBP/hod.

Popis pracovného miesta: Údržba a oprava motorov naftových motorových vozidiel značky SCANIA

Požiadavky: prax minimálne 3 roky

Doplňujúce informácie: V prípade záujmu zasielajte svoje životopisy v slovenskom alebo v anglickom jazyku individuálne alebo prostredníctvom Eures poradcov alebo Eures asistentov v SR na e-mail: janka.jakubjakova@upsvar.sk

Zamestnávateľ ponúka:

ubytovanie zabezpečené

Druh pracovného pomeru:

hlavný pracovný pomer

Jazyky: anglický jazyk - základná úroveň

UPOZORNENIE: Sieť EURES ani Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny nezodpovedá za prípadné straty alebo škody vyplývajúce z uverejnenia tejto pracovnej ponuky. Pracovná ponuka bola poskytnutá subjektom, ktorý má na činnosť sprostredkovania zamestnania za úhradu do zahraničia povolenie vydané Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny.

Názov profesie:
DLAŽDIČ

OKEČ: Stavebníctvo

Počet voľných pracovných miest: 10

Dátum pridania ponuky: 9. 9. 2005

Krajina: Česká republika

Ponúkaná mzda: 100Kč/hod.

Popis pracovného miesta: Činnosť vyplývajúca z činnosti. Časovo náročná činnosť. Práca na celom území ČR.

Požiadavky: vyučený v obore

Doplňujúce informácie: V prípade záujmu sa informujte telefonicky na uvedenom t.č. zamestnávateľa.

Zamestnávateľ ponúka: stravné, ubytovanie

Názov spoločnosti/organizácie:

BS - IMEX, spol. s r.o.

Kontaktná osoba: pán Bastl

Štát: Česká republika

Pevná linka: 00420 777 323 700

Plazenie cez tunel malo obrovský úspech u všetkých detí a rodičov, toto dievčatko si ho zopakovalo niekoľkokrát za sebou.

Športový deň pre deti s ŤZP

Alan Mikušek prišiel medzi svojich kamarátov a kamarátky zaspievať, pobaviť, potešiť. Ako vždy – veľmi úprimne a bez nároku na akúkoľvek odmenu.

Súčasťou kultúrneho programu bolo aj perfektne zvládnuté tanečné vystúpenie dievčat z Domova sociálnych služieb pre deti a dospelých z Rohova.

Všetky deti dostali diplomy a odmeny, ktoré pozostávali z balíčkov plných chutných, užitočných a zábavných vecí.

Kôň aj jazdec boli takisto perfektní, v priebehu dvoch hodín sa ani jeden z nich nezastavil ani na chvíľku, záujem o oboch bol takisto obrovský.

A toto je výstava výsledkov výtvarnej súťaže, na ktoré mohli byť všetci právom pyšní.

Text a foto:
redakcia
a ÚPSVR Senica

Slovensko celkovo

Územie	Ku koncu sledovaného mesiaca v %	Ku koncu predchádz. mesiaca v %
SLOVENSKO	10,88	11,03

Poradie krajov

Územie	Ku koncu sledovaného mesiaca v %	Ku koncu predchádz. mesiaca v %
Banskobystrický kraj	17,19	17,34
Košický kraj	17,17	17,36
Prešovský kraj	15,06	15,27
Nitriansky kraj	11,17	11,25
Žilinský kraj	8,39	8,56
Trnavský kraj	7,02	7,20
Trenčiansky kraj	6,44	6,51
Bratislavský kraj	2,69	2,77

Poradie okresov

Por.	Územie	Ku koncu sledovaného mesiaca v %	Ku koncu predchádzaj. mesiaca v %	Zmena poradia
1	Rimavská Sobota	27,79	27,93	•
2	Revúca	27,36	27,46	•
3	Trebišov	24,05	24,13	-1
4	Veľký Krtíš	23,71	24,44	1
5	Rožňava	23,27	23,75	•
6	Kežmarok	22,91	23,44	•
7	Sobrance	21,83	21,93	•
8	Košice - okolie	20,62	20,78	•
9	Sabinov	20,42	20,31	-1
10	Lučenec	19,94	19,81	-1
11	Poltár	19,87	20,33	2
12	Michalovce	18,99	18,90	•
13	Gelnica	18,58	18,87	•
14	Žarnovica	18,22	18,58	•
15	Vranov nad Topľou	17,27	17,17	-1
16	Krupina	17,26	17,03	-1
17	Medzilaborce	17,03	17,78	2
18	Banská Štiavnica	15,90	16,24	•
19	Svidník	15,67	15,74	-1
20	Spišská Nová Ves	15,54	15,91	1
21	Žiar nad Hronom	15,33	15,25	•
22	Detva	15,22	15,15	-2
23	Bardejov	14,85	15,22	1
24	Snina	14,78	15,04	-1
25	Prešov	14,73	14,72	-1
26	Levoča	14,70	15,16	3
27	Levice	14,68	14,47	•
28	Brezno	13,66	14,23	•
29	Stropkov	13,24	13,98	•
30	Šaľa	12,31	12,56	•
31	Nové Zámky	12,07	12,35	•
32	Poprad	11,60	11,83	-1
33	Humenné	11,56	12,04	1
34	Dolný Kubín	11,47	11,77	•
35	Turčianske Teplice	11,36	11,26	-1
36	Kysucké Nové Mesto	11,28	11,21	-1
37	Zlaté Moravce	10,89	11,39	2
38	Zvolen	10,47	10,24	-3
39	Košice II	10,36	10,47	•
40	Partizánske	10,34	10,53	2

Por.	Územie	Ku koncu sledovaného mesiaca v %	Ku koncu predchádzaj. mesiaca v %	Zmena poradia
41	Komárno	10,27	10,24	1
42	Košice III	10,16	10,23	•
43	Bytča	10,08	9,90	-1
44	Topoľčany	10,02	9,89	-1
45	Košice I	9,65	9,95	2
46	Ružomberok	9,59	9,56	-1
47	Stará Lubovňa	9,57	9,78	1
48	Košice IV	9,04	9,50	•
49	Hlohovec	8,85	8,84	-2
50	Martin	8,81	9,12	1
51	Nitra	8,63	8,76	-1
52	Tvrdošín	8,59	9,09	2
53	Senica	8,54	8,60	-2
54	Čadca	8,39	8,73	1
55	Dunajská Streda	8,27	8,51	-1
56	Bánovce nad Bebravou	8,24	8,25	-1
57	Námestovo	8,24	8,67	3
58	Prievidza	7,95	8,15	•
59	Liptovský Mikuláš	7,80	8,04	•
60	Považská Bystrica	7,72	7,29	-1
61	Skalica	7,08	7,52	1
62	Banská Bystrica	6,86	7,02	•
63	Galanta	6,39	6,73	•
64	Myjava	6,36	6,50	•
65	Nové Mesto nad Váhom	6,07	6,33	•
66	Žilina	5,92	5,94	•
67	Trnava	5,69	5,82	•
68	Piešťany	5,57	5,58	•
69	Malacky	4,68	4,86	•
70	Púchov	4,67	4,69	•
71	Ilava	4,35	4,50	•
72	Trenčín	3,74	3,75	•
73	Pezinok	3,61	3,64	•
74	Senec	3,09	3,06	•
75	Bratislava V	2,54	2,65	•
76	Bratislava III	2,34	2,41	•
77	Bratislava I	2,32	2,33	•
78	Bratislava II	2,16	2,19	•
79	Bratislava IV	1,83	1,96	•

Zdroj: ÚPSVAR

*) V uplynulom období vykazované ako miera disponibilných evidovaných nezamestnaných.